NGUYỄN HOÀNG HẬU (Tổng Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH (Chủ biên) – HOÀNG HOA

CHUYÊN ĐỀ HỌC TẬP
Âm nhạc
10

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC HUẾ

NGUYỄN HOÀNG HẬU (Tổng Chủ biên)
TẠ HOÀNG MAI ANH (Chủ biên) – HOÀNG HOA

CHUYÊN ĐỀ HỌC TẬP
Âm nhạc
10

(Sách đã được Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông tại Quyết định số 442/QĐ-BGDĐT ngày 28/01/2022)

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC HUẾ

CHUYÊN ĐỀ ÂM NHẠC 10

Mã số: .....
ISBN: .....

In ..... cuốn, khổ 19 x 26.5cm, tại .....
Địa chỉ: .....
Cơ sở in: .....
Số xác nhận đăng kí xuất bản: .....
Quyết định xuất bản số: ..... /QĐ-..... ngày ..../..../....
In xong và nộp lưu chiểu ..... năm .....

LỜI NÓI ĐẦU

Môn *Âm nhạc* được triển khai ở cấp Trung học phổ thông mang tới những trải nghiệm thú vị, mở rộng kiến thức và góp phần định hướng nghề nghiệp cho các em học sinh. Bên cạnh sách giáo khoa *Âm nhạc 10*, cuốn *Chuyên đề học tập Âm nhạc 10* có nội dung lí thú và mang tính thực tế. Đây là cuốn sách dành cho những học sinh yêu thích và muốn tìm hiểu sâu hơn về nghệ thuật âm nhạc.

Trong *Chuyên đề học tập âm nhạc 10*, các em sẽ được học những kiến thức cơ bản về hoà âm và phần đệm như: hệ thống hợp âm, cách xác định giọng, đặt hợp âm và tiết điệu đệm. Kết thúc chuyên đề, các em có thể nhận biết một số loại hợp âm, xác định giọng, thành lập các hợp âm ba, hợp âm bảy trong một điệu tính và thể hiện phần đệm với tiết điệu tự động trên đàn phím điện tử.

Nội dung các bài học được củng cố trên khía cạnh lí thuyết và thực hành luyện tập.

Chúc các em có những giờ học bổ ích và phát triển được năng lực âm nhạc của mình!

Các tác giả

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Cuốn sách có ba chuyên đề:

CHUYÊN ĐỀ 1

Hệ thống các hợp âm ba, hợp âm bảy của điệu thức.

CHUYÊN ĐỀ 2

Phương pháp xác định giọng và đặt hợp âm đệm cho ca khúc và bản nhạc.

CHUYÊN ĐỀ 3

Phương pháp xác định tiết điệu đệm.

Mỗi chuyên đề được chia thành ba bài học, gồm những nội dung và hoạt động như sau:

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Năng lực học sinh đạt được sau mỗi bài học.

MỞ ĐẦU

Khởi động, xác định nhiệm vụ học tập.

KIẾN THỨC MỚI

Các khái niệm, đặc điểm, phương pháp, ví dụ minh hoạ.

LUYỆN TẬP

Bài tập luyện tập, thực hành để củng cố kiến thức trong bài học.

VẬN DỤNG

Áp dụng kiến thức trong bài học để giải quyết trường hợp thực tế.

Trả lời câu hỏi sau mỗi nội dung mới để ghi nhớ và phát triển kiến thức.

GIỮ GÌN SÁCH SẠCH ĐẸP. KHÔNG VIẾT, VẼ VÀO SÁCH.

Chuyên đề 1

HỆ THỐNG CÁC HỢP ÂM BA, HỢP ÂM BẢY CỦA ĐIỆU THỨC

BÀI 1 HỢP ÂM BA CHÍNH

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện được các hợp âm ba chính trên đàn phím điện tử.
- Cảm nhận được sự ổn định, không ổn định của các hợp âm ba chính.

MỞ ĐẦU

Quan sát và tìm điểm khác biệt giữa 3 ô nhịp dưới đây:

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

– *Hợp âm* là sự kết hợp cùng lúc từ ba âm thanh trở lên theo trật tự nhất định.

Hợp âm *Ví dụ:*

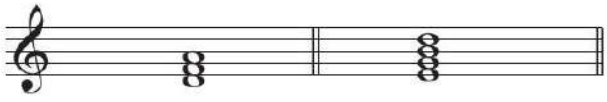

– *Hợp âm ba* là hợp âm gồm ba âm thanh sắp xếp theo trật tự quãng 3. Âm thấp nhất gọi là âm một (âm gốc), âm ở giữa là âm ba, âm trên cùng là âm năm.

Hợp âm 3 *Ví dụ:*

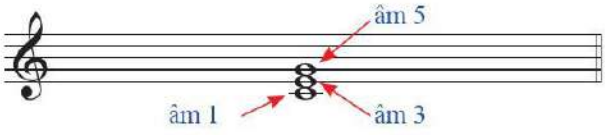

– *Hợp âm ba chính* là hợp âm ba thành lập trên các bậc I, IV, V của điệu thức trưởng và thứ.

2. Cấu tạo hợp âm ba chính

Điệu trưởng	Điệu thứ
Các hợp âm ba xây dựng trên bậc I, IV, V là hợp âm ba trưởng.	Các hợp âm ba xây dựng trên: – Bậc I, IV, V trong điệu thứ tự nhiên là hợp âm ba thứ. – Bậc V trong điệu thứ hoà thanh là hợp âm ba trưởng.
Cấu trúc hợp âm ba trưởng gồm quãng 3 trưởng ở dưới, quãng 3 thứ ở trên. *Kí hiệu:* Chữ cái viết hoa (tên nốt nhạc). 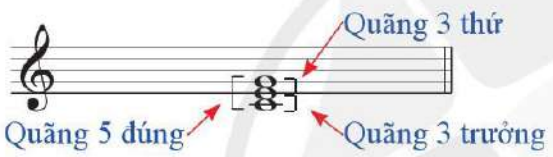 **C** **Hợp âm Đô trưởng**	Cấu trúc hợp âm ba thứ gồm quãng 3 thứ ở dưới, quãng 3 trưởng ở trên. *Kí hiệu:* Chữ cái viết hoa và chữ "m". 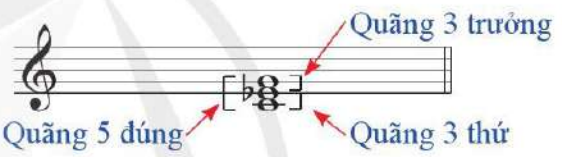 **Cm** **Hợp âm Đô thứ**

Có thể thành lập hợp âm ba chính trên bậc II và VI không?

3. Đặc điểm và tính chất

– Trong điệu trưởng, hợp âm ba chính là các hợp âm ba trưởng; tính chất khoẻ khoắn, sáng sủa.

C-dur

C - Hợp âm Đô trưởng **F - Hợp âm Pha trưởng** **G - Hợp âm Son trưởng**

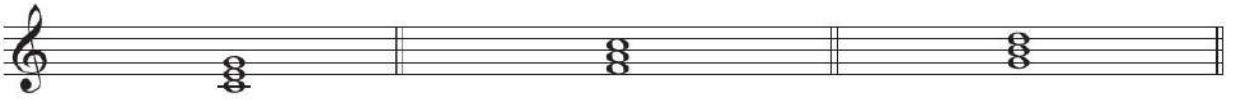

Bậc I Bậc IV Bậc V

Hợp âm ổn định nhất xây dựng trên bậc I (Hợp âm chủ).	Hợp âm tương đối ổn định xây dựng trên bậc IV (Hợp âm hạ át).	Hợp âm không ổn định xây dựng trên bậc V (Hợp âm át).

– Trong điệu thứ tự nhiên, hợp âm ba chính là các hợp âm ba thứ; tính chất êm dịu, mềm mại. Trong điệu thứ hoà thanh, do bậc VII tăng lên nửa cung nên có thêm hợp âm ba trưởng trên bậc V.

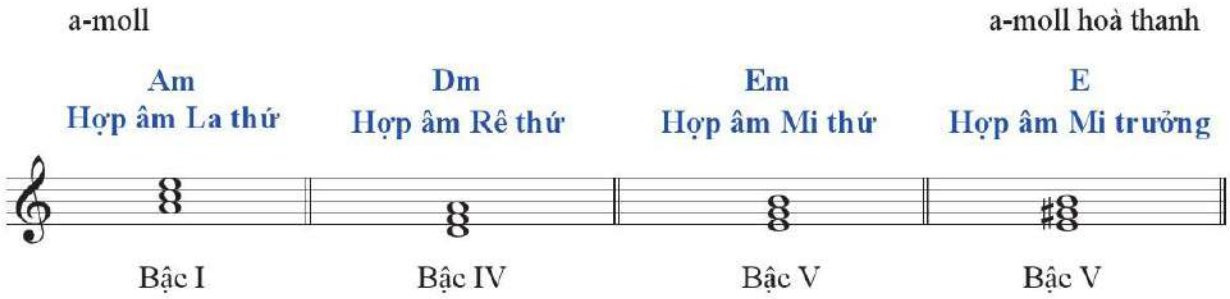

Hợp âm ổn định nhất xây dựng trên bậc I (Hợp âm chủ).	Hợp âm tương đối ổn định xây dựng trên bậc IV (Hợp âm hạ át).	Hợp âm không ổn định xây dựng trên bậc V (Hợp âm át).	Hợp âm không ổn định, căng thẳng xây dựng trên bậc V (Hợp âm át).

4. Hợp âm ba chính trên đàn phím điện tử

4.1. Hợp âm ba chính của giọng Đô trưởng

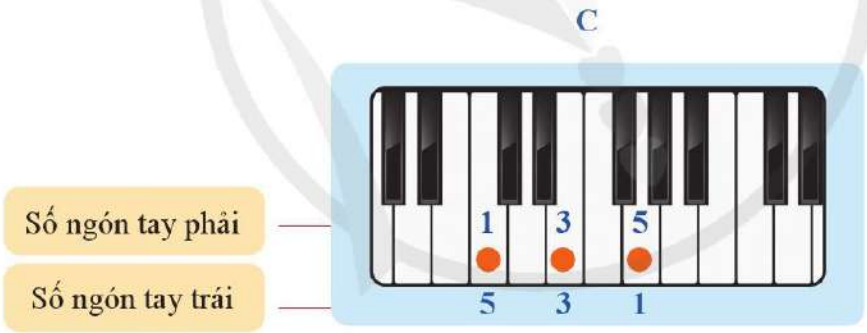

Hợp âm ba trưởng trên bậc I

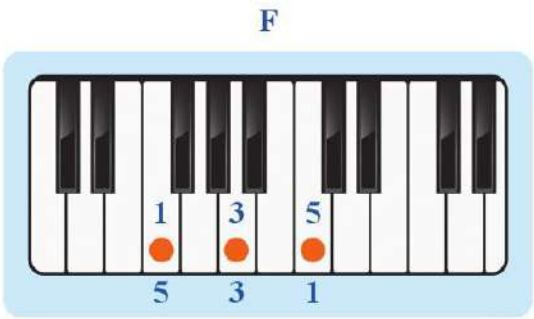

Hợp âm ba trưởng trên bậc IV

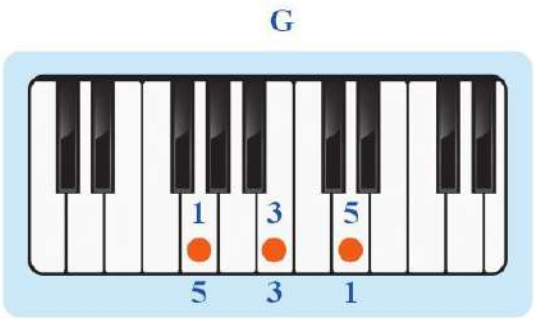

Hợp âm ba trưởng trên bậc V

Bài tập 1:

Thể hiện trên đàn các hợp âm ba chính của giọng Đô trưởng.

Bài tập 2:

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm ba chính của giọng Đô trưởng.

F – C	C – G	F – G

Bài tập 3:

Nghe và nhận xét sự ổn định, không ổn định của các hợp âm dưới đây:

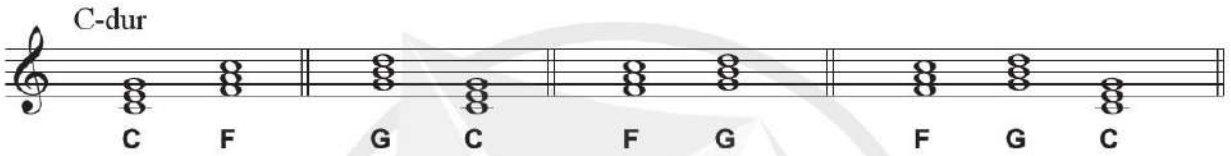

4.2. Hợp âm ba chính của giọng La thứ

Am

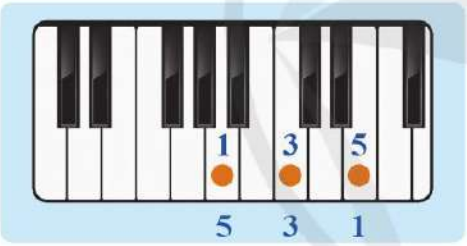

Hợp âm ba thứ trên bậc I

Dm

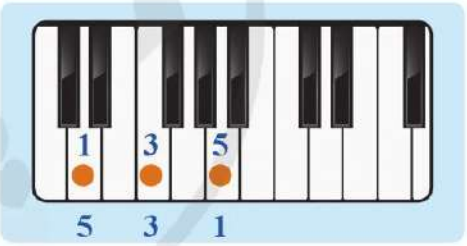

Hợp âm ba thứ trên bậc IV

Em

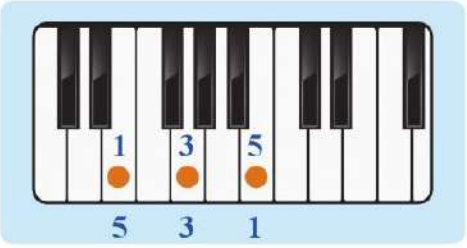

Hợp âm ba thứ trên bậc V

E

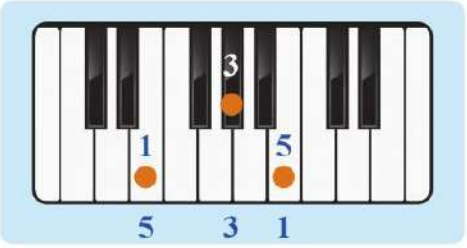

Hợp âm ba trưởng trên bậc V
(Điệu thứ hoà thanh)

Bài tập 1:

Thể hiện trên đàn các hợp âm ba chính của giọng La thứ.

Bài tập 2:

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm ba chính của giọng La thứ hoà thanh.

Am – Dm	**Dm – E**	**E – Am**

Bài tập 3:

Nghe và nhận xét sự ổn định, không ổn định của các hợp âm dưới đây:

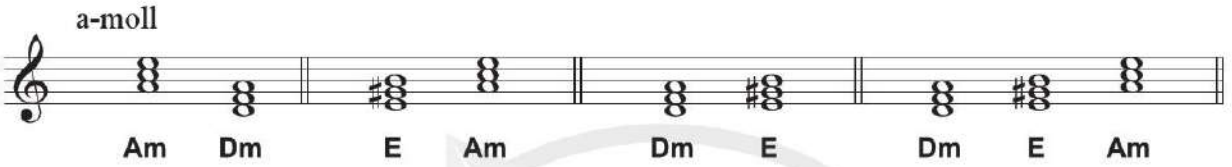

LUYỆN TẬP

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm ba chính của giọng Đô trưởng và La thứ hoà thanh.

C-dur		a-moll	
C – F – C	**F – C – G**	**Am – Dm – Am**	**E – Am – E**
G – C – G	**F – G – C**	**Dm – Am – E**	**Dm – E – Am**

VẬN DỤNG

Xác định các hợp âm ba chính của giọng Đô trưởng và La thứ trong dãy hợp âm sau:

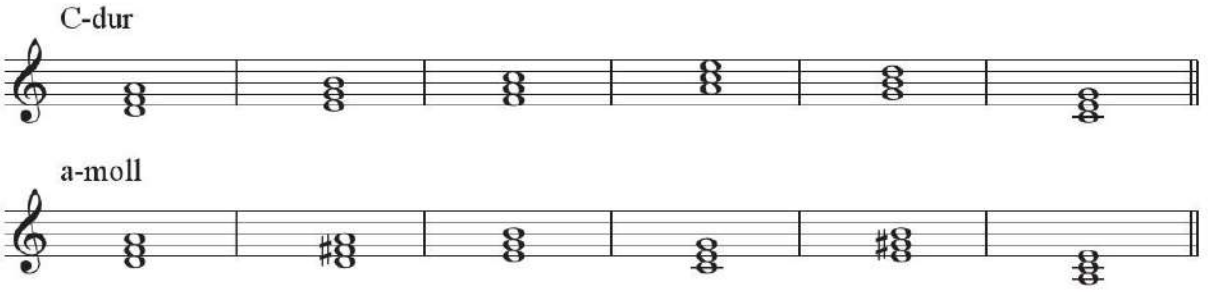

BÀI 2 HỢP ÂM BA PHỤ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện được các hợp âm ba phụ trên đàn phím điện tử.
- Cảm nhận được màu sắc âm nhạc và sự khác biệt giữa các hợp âm ba phụ với các hợp âm ba chính.

MỞ ĐẦU

Tổ chức trò chơi tập thể: nghe các câu nhạc đồng thời chuyền tay nhau thước kẻ hoặc bút và dừng lại khi có chồng âm vang lên.

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

Hợp âm ba phụ là hợp âm ba thành lập trên các bậc II, III, VI, VII của điệu thức trưởng và thứ.

2. Cấu tạo hợp âm ba phụ

Điệu trưởng	Điệu thứ
Các hợp âm ba xây dựng trên: – Bậc II, III, VI là hợp âm ba thứ. – Bậc VII là hợp âm ba giảm.	Các hợp âm ba xây dựng trên: – Bậc III, VI, VII là hợp âm ba trưởng. – Bậc II là hợp âm ba giảm.

Điệu trưởng	Điệu thứ
Cấu trúc hợp âm ba giảm gồm hai quãng 3 thứ chồng lên nhau. *Kí hiệu:* Chữ cái viết hoa và chữ "dim". 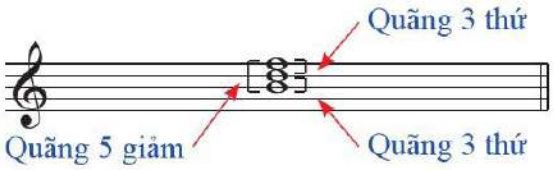 **Bdim** **Hợp âm Si giảm**	

3. Đặc điểm và tính chất

– Trong điệu trưởng, hợp âm ba phụ có tính chất êm dịu, mềm mại. Hợp âm trên bậc VII có tính chất nghịch, căng thẳng.

C-dur

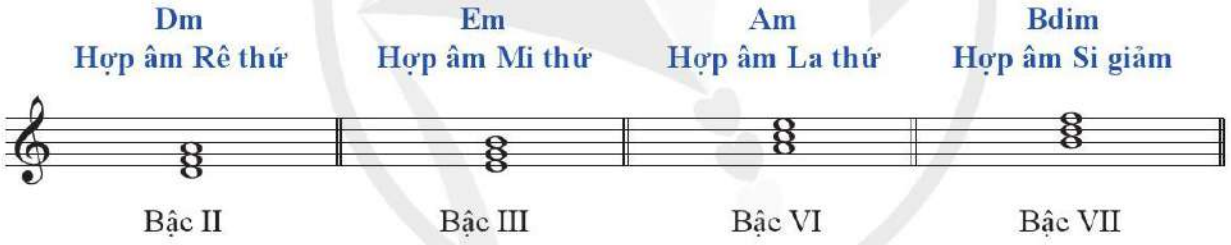

– Trong điệu thứ tự nhiên, hợp âm ba phụ có tính chất sáng, khoẻ. Hợp âm trên bậc II có tính chất nghịch, căng thẳng.

a-moll

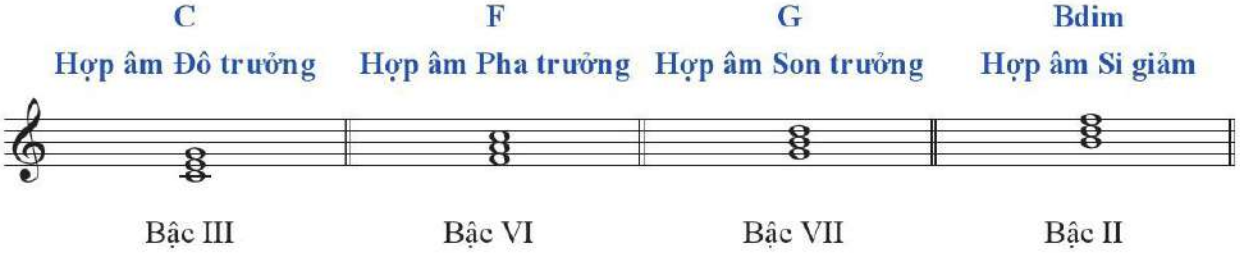

Nêu điểm khác biệt về tính chất âm nhạc giữa hợp âm ba chính và hợp âm ba phụ trong điệu trưởng.

4. Hợp âm ba phụ trên đàn phím điện tử

4.1. Hợp âm ba phụ của giọng Đô trưởng

Dm

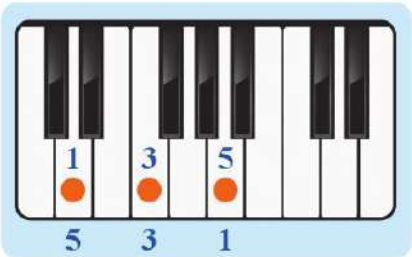

Em

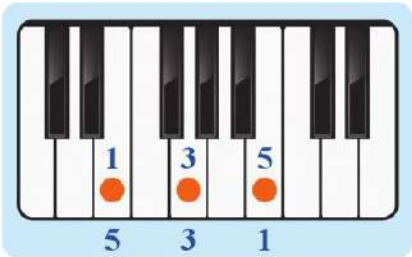

Am

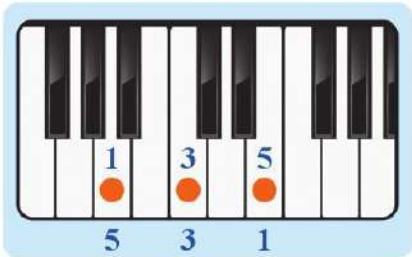

Bài tập 1:

Thể hiện trên đàn các hợp âm ba phụ của giọng Đô trưởng.

Bài tập 2:

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm ba phụ của giọng Đô trưởng.

Dm – Am | **Am – Em** | **Dm – Em**

Bài tập 3:

Nghe và cảm nhận được tính chất các hợp âm ba phụ của giọng Đô trưởng trong bài hát sau:

NGÀY ĐẦU TIÊN ĐI HỌC

(Trích)

Nhạc: *Nguyễn Ngọc Thiện*
Lời: thơ *Viễn Phương*

Nhẹ nhàng, tha thiết

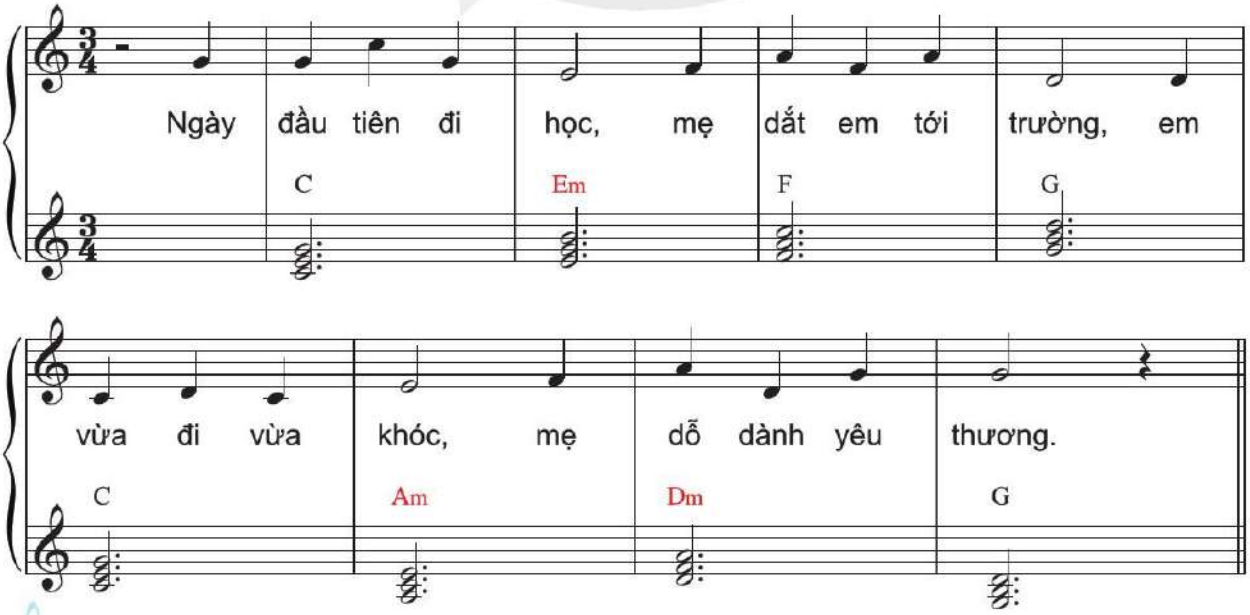

4.2. Hợp âm ba phụ của giọng La thứ

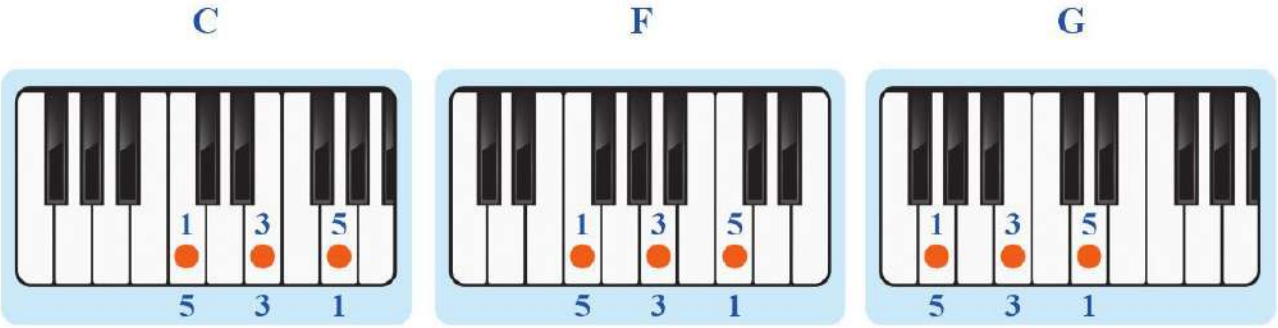

Bài tập 1:

Thể hiện trên đàn các hợp âm ba phụ của giọng La thứ.

Bài tập 2:

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm ba phụ của giọng La thứ tự nhiên.

C – F | **F – G** | **G – C**

Bài tập 3:

Nghe và cảm nhận được tính chất các hợp âm ba phụ của giọng La thứ trong bài hát sau:

EM LÀ CHIM CÂU TRẮNG

NXB Thanh Niên, 2004

(Trích)

Nhịp nhàng, tình cảm — Nhạc và lời: *Trần Ngọc*

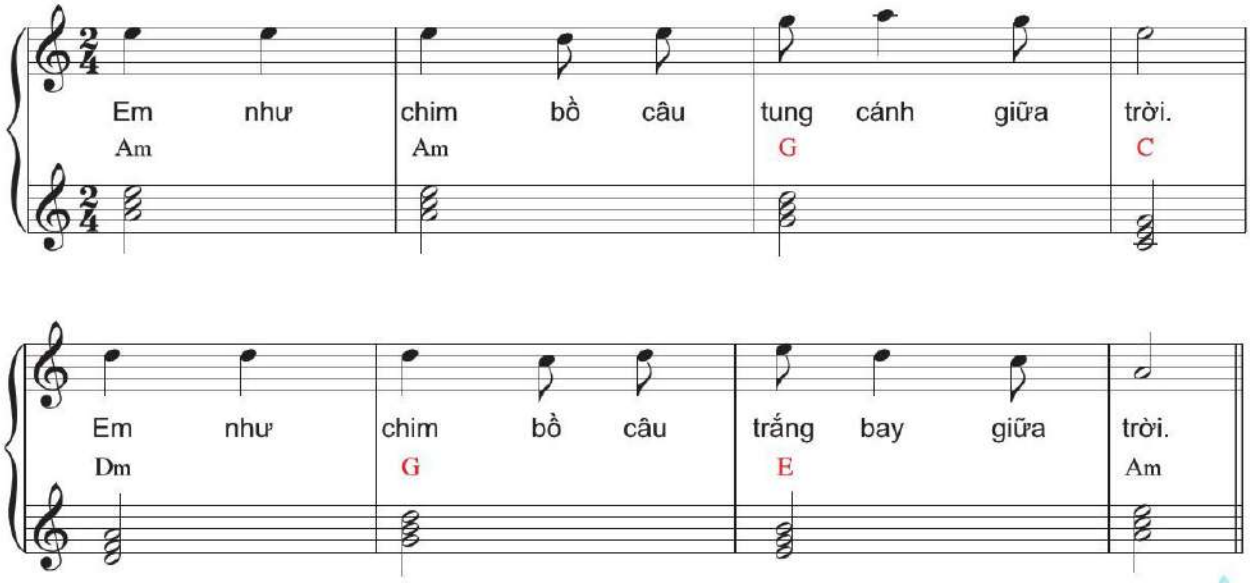

LUYỆN TẬP

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm ba phụ của giọng Đô trưởng và La thứ.

C-dur	a-moll
Am – Dm – Em	**C – F – G**
Dm – Am – Em	**F – C – G**
Dm – Em – Am	**F – G – C**

VẬN DỤNG

– Xác định các hợp âm ba phụ của giọng Đô trưởng và La thứ trong dãy hợp âm sau:

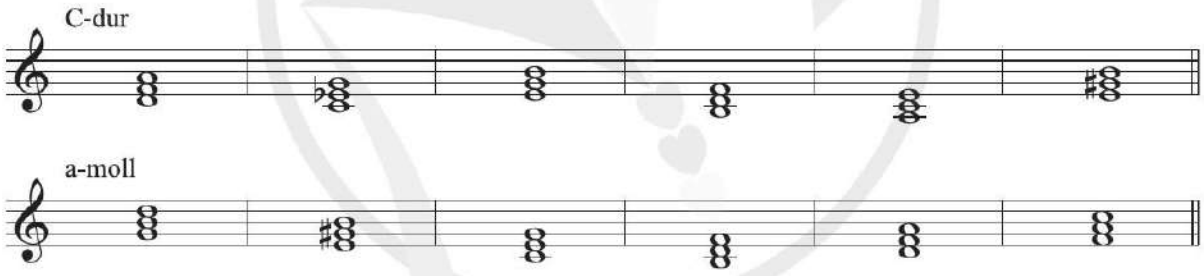

– Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm của giọng La thứ hoà thanh.

Am – Am – G – C **Dm – G – E – Am**

– Ứng dụng các nhóm hợp âm trên để đệm cho bài hát *Em là chim câu trắng*.

BÀI 3 HỢP ÂM BẢY ÁT

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Cảm nhận sự không ổn định, căng thẳng, kịch tính của hợp âm bảy át.
- Thể hiện được hợp âm bảy át trên đàn phím điện tử.

MỞ ĐẦU

Nghe và cảm nhận sự khác biệt giữa hợp âm ba và hợp âm bảy át có cùng âm gốc (âm 1).

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

– *Hợp âm bảy* là hợp âm gồm bốn nốt sắp xếp theo trật tự quãng ba từ dưới lên. Âm thấp nhất gọi là âm 1 (âm gốc) âm tiếp theo là âm 3, trên âm 3 là âm 5, âm trên cùng là âm 7.

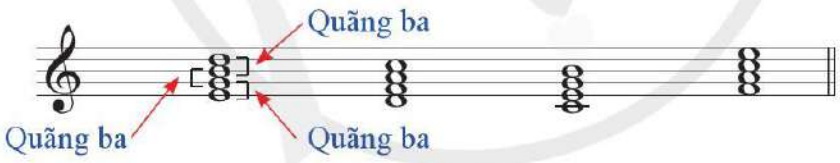

– *Hợp âm bảy át* là hợp âm bảy được xây dựng trên bậc V của điệu thức trưởng và thứ hoà thanh.

2. Cấu tạo hợp âm bảy át

Điệu trưởng	Điệu thứ
Hợp âm bảy át xây dựng trên bậc V của điệu thức gồm: hợp âm ba trưởng và thêm một quãng ba thứ phía trên, hai âm ngoài cùng tạo thành quãng bảy thứ. *Kí hiệu:* Chữ cái viết hoa và số "7".	

Điệu trưởng	Điệu thứ
C-dur 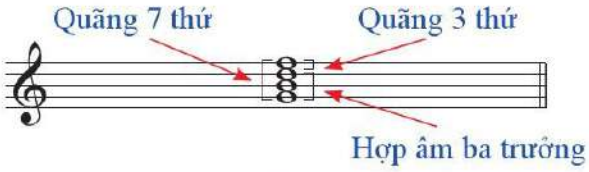 G_7 **Hợp âm Son bảy**	a-moll 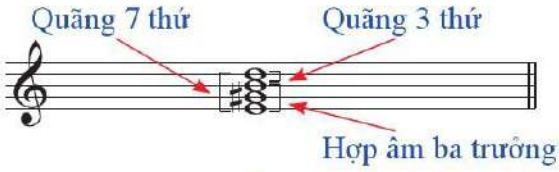 E_7 **Hợp âm Mi bảy**

Thành lập hợp âm bảy át từ các âm gốc sau: Đô, Rê, Mi, Pha.

3. Đặc điểm và tính chất

Trong điệu trưởng và thứ hoà thanh, hợp âm bảy át là hợp âm nghịch, tính chất căng thẳng, luôn hướng về hợp âm chủ. Đây là hợp âm được dùng nhiều nhất trong các hợp âm bảy.

4. Hợp âm bảy át trên đàn phím điện tử

4.1. Hợp âm bảy át của giọng Đô trưởng

G_7

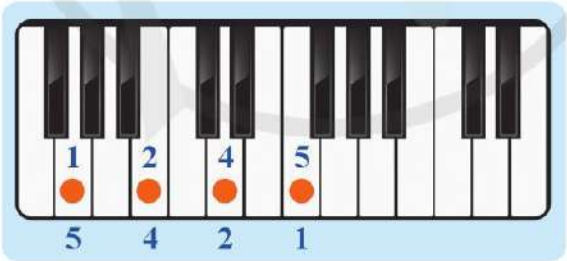

Bài tập 1:

Thể hiện trên đàn hợp âm bảy át của giọng Đô trưởng.

Bài tập 2:

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm của giọng Đô trưởng.

F – G_7	**G_7 – C**	**Dm – G_7**

Bài tập 3:

Nghe và cảm nhận được tính chất hợp âm bảy át của giọng Đô trưởng trong bài hát sau:

NGÀY VUI MỚI

(Trích)

Vừa phải, nhịp nhàng — Nhạc và lời: *Phan Huỳnh Điểu*

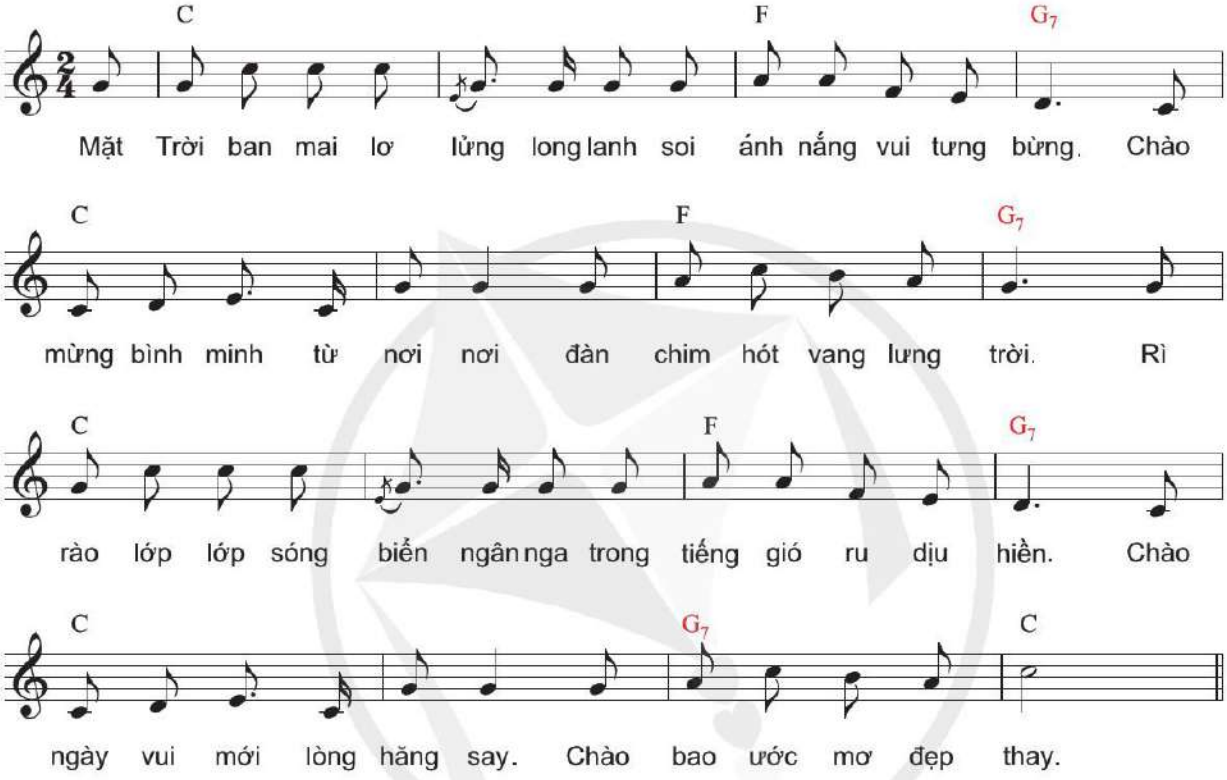

4.2. Hợp âm bảy át của giọng La thứ

E_7

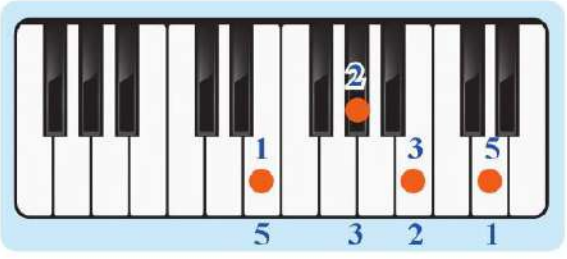

Bài tập 1:

Thể hiện trên đàn hợp âm bảy át của giọng La thứ.

Bài tập 2:

Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm của giọng La thứ hoà thanh.

Dm – E_7	**C – E_7**	**E_7 – Am**

Bài tập 3:

Nghe và cảm nhận được tính chất hợp âm bảy át của giọng La thứ hoà thanh trong bản nhạc sau:

SÓNG SÔNG DANUBE

Linh hoạt (Trích) *Iosif Ivanovici*

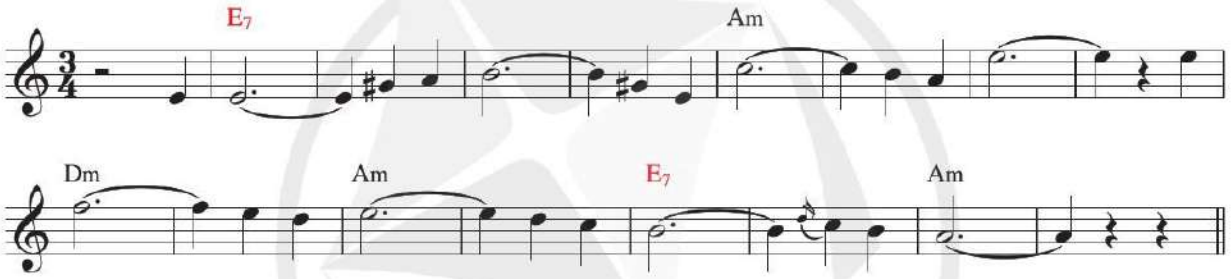

Thể hiện các hợp âm bảy át được yêu cầu thành lập trong phần bài tập trang 16.

– Thể hiện trên đàn các nhóm hợp âm của giọng Son trưởng.

G – Am – D_7 – G	**G – Em – Am – D_7 – G**

– Ứng dụng các nhóm hợp âm trên để đệm cho bài hát *Mùa xuân tình bạn.*

MÙA XUÂN TÌNH BẠN

Thong thả, vui tươi

Nhạc và lời: *Cao Minh Khanh*

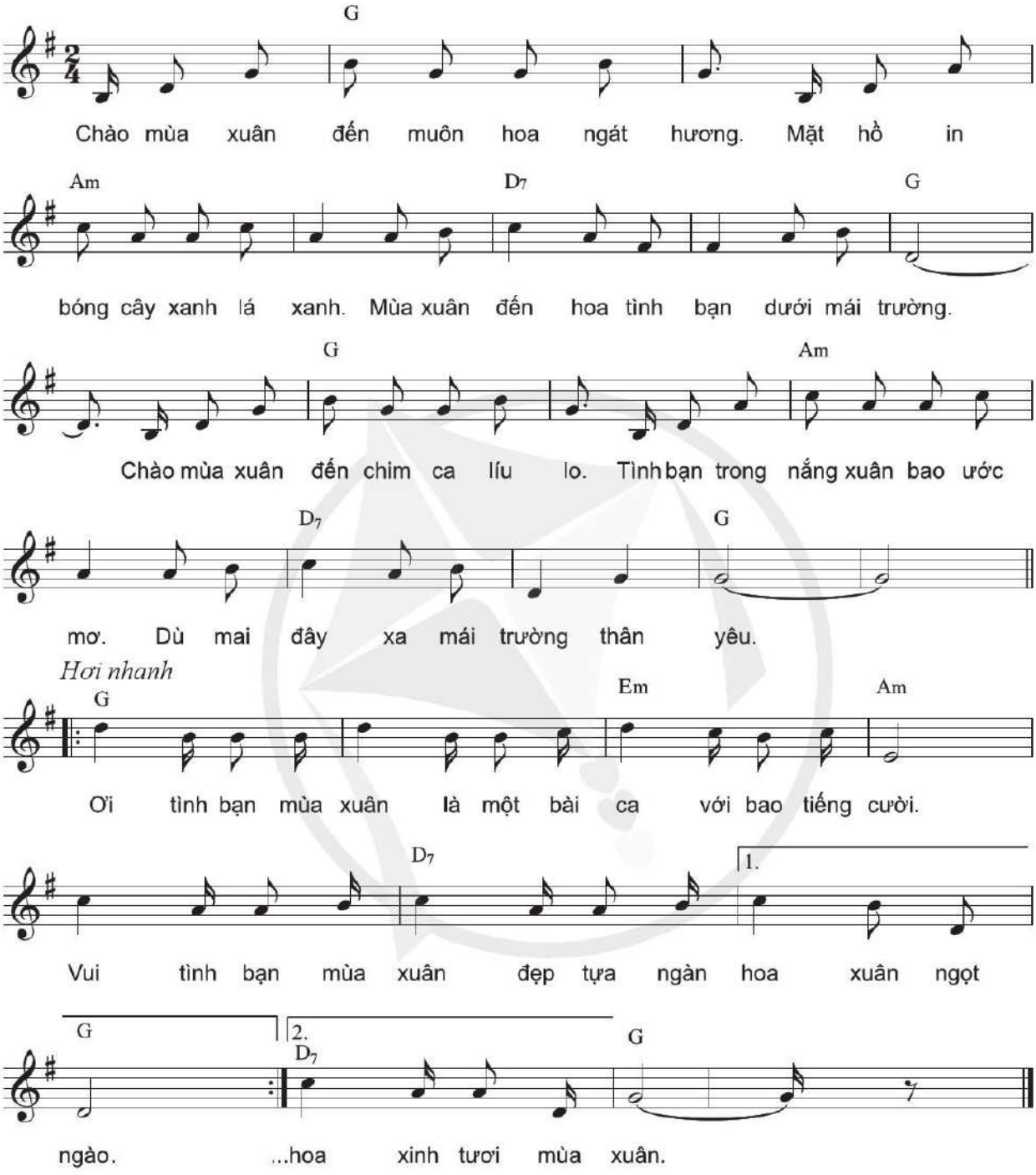

Chuyên đề 2 PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH GIỌNG VÀ ĐẶT HỢP ÂM ĐỆM CHO CA KHÚC VÀ BẢN NHẠC

BÀI 1 PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH GIỌNG CHO CA KHÚC VÀ BẢN NHẠC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Xác định được giọng của ca khúc hoặc bản nhạc.

MỞ ĐẦU

Hát bài *Hát mãi khúc quân hành* cùng phần hợp âm đệm.

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

Phương pháp xác định giọng là cách thức tìm ra những nhân tố mang tính quyết định để nhận biết và khẳng định giọng cho ca khúc và bản nhạc.

2. Cách xác định giọng cho ca khúc hoặc bản nhạc

Để xác định giọng cho ca khúc hoặc bản nhạc cần dựa vào các yếu tố cơ bản sau:

– Hoá biểu (dấu hoá cố định).

– Âm mở bài (ngoại trừ âm lấy đà) và âm kết bài.

– Dấu hoá bất thường.

Ví dụ minh hoạ 1:

EM LÀ MẦM NON CỦA ĐẢNG

(Trích)

Hoạt bát, tươi sáng — Nhạc và lời: *Mộng Lân*

Em là búp măng non em lớn lên trong mùa cách
...quàng thắm vai em ghi chiến công anh hùng cách

mạng. Sướng vui có Đảng tiền phong, có Đảng như ánh thái
mạng. Tiếng thơm muôn đời còn vang, sáng ngời ý chí đấu

dương sống yên vui trong tình yêu thương, cuộc
tranh bước lên theo lí tưởng quang vinh của...

1. đời ngàn năm bừng sáng. Khăn...
2. ...Đảng tiền phong dẫn đường.

Các yếu tố xác định giọng Đô trưởng trong ca khúc *Em là mầm non của Đảng:*

– Hoá biểu không có dấu hoá.
– Kết bài là nốt Đô.
– Nhịp mở đầu và nhịp kết xuất hiện các âm tựa: Đô, Mi, Son.
– Không có dấu hoá bất thường.

Ví dụ minh hoạ 2:

Tha thiết — Sáng tác: *Hoàng Hoa*

Các yếu tố xác định giọng Mi thứ trong bản nhạc:

– Hoá biểu có Pha thăng.

– Kết bài là nốt Mi.

– Nhịp mở đầu và nhịp kết xuất hiện các âm tựa: Mi, Son, Si.

– Dấu hoá bất thường có Rê thăng.

Nốt nhạc thuộc nhịp nào của ca khúc hay bản nhạc được xem là một trong các yếu tố quan trọng để xác định giọng?

LUYỆN TẬP

Xác định giọng cho bài hát *Bóng dáng một ngôi trường*.

BÓNG DÁNG MỘT NGÔI TRƯỜNG

(Trích)

Vừa phải, tươi sáng — Nhạc và lời: *Hoàng Lân*

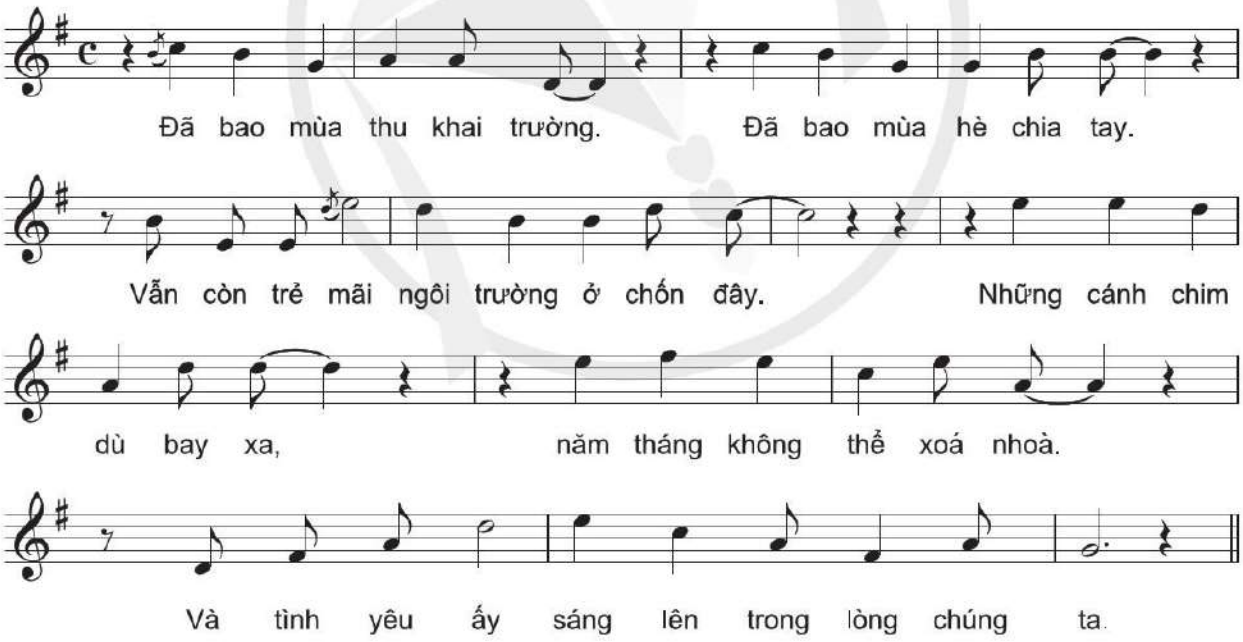

VẬN DỤNG

– Xác định giọng cho bài hát *Giai điệu mùa hè*.

GIAI ĐIỆU MÙA HÈ

Linh hoạt — Nhạc và lời: *Trần Minh Phi*

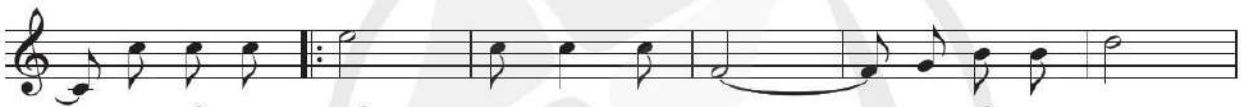

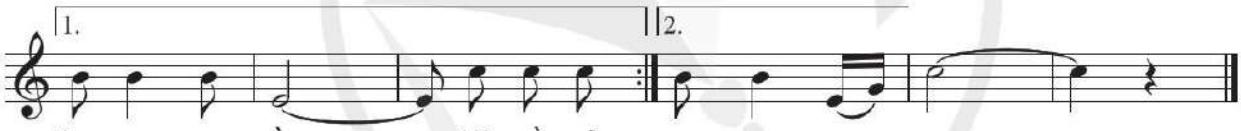

– Xác định giọng cho bản nhạc *Kị sĩ tí hon.*

KỊ SĨ TÍ HON

(Trích)

Allegro — *Robert Schumann*

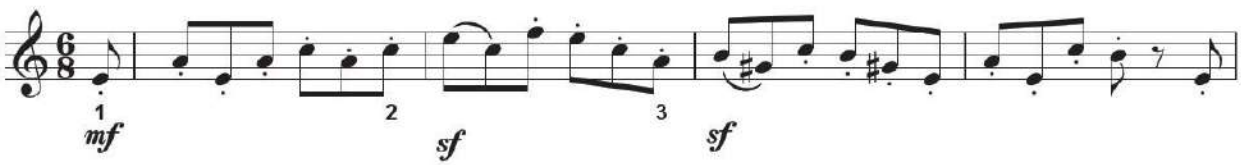

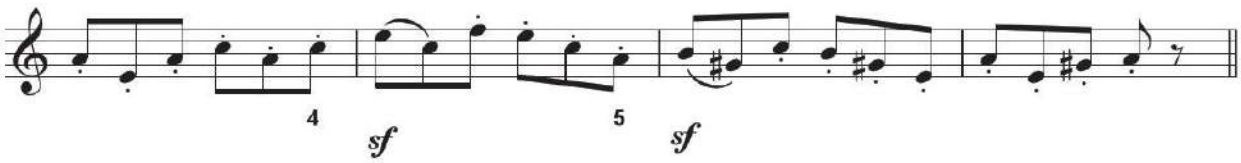

BÀI 2 PHƯƠNG PHÁP ĐẶT HỢP ÂM ĐỆM CHO CA KHÚC VÀ BẢN NHẠC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Đặt được hợp âm đệm cho ca khúc hoặc bản nhạc.
- Thử nghiệm ý tưởng mới khi đặt hợp âm đệm cho ca khúc hoặc bản nhạc.

MỞ ĐẦU

Nghe và so sánh phần hợp âm đệm của câu nhạc sau:

Giai điệu 1:

Giai điệu 2:

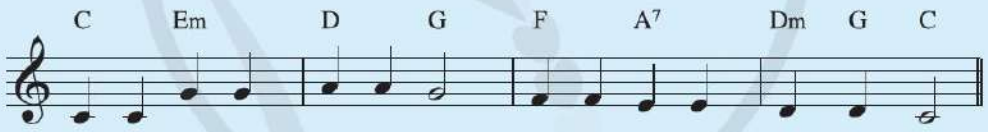

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

– *Phương pháp đặt hợp âm đệm* là việc lựa chọn hợp âm phù hợp với giai điệu, điệu tính của ca khúc và bản nhạc để đệm khi hát hoặc đàn.

– *Hợp âm đệm* là hệ thống các hợp âm trong điệu thức có mối liên hệ với giai điệu của ca khúc hoặc bản nhạc.

2. Cách đặt hợp âm cơ bản đệm cho ca khúc và bản nhạc

Bước 1:

Xác định giọng và hệ thống các hợp âm ba chính, ba phụ, bảy át của ca khúc hoặc bản nhạc.

Bước 2:

Chọn hợp âm đệm phù hợp với giai điệu:

– Tìm các nốt đại diện trong ô nhịp thuộc các hợp âm có thể lựa chọn (ưu tiên nốt nằm ở phách mạnh hoặc xuất hiện nhiều lần).

– Chọn hợp âm phù hợp làm hợp âm đệm.

– Hợp âm mở đầu và kết bài thường là hợp âm chủ để tạo sự ổn định và cảm giác kết thúc (ngoại trừ nhịp lấy đà).

Bước 3:

Hoàn thiện việc đặt hợp âm và liên kết thành nhóm hợp âm để đệm.

Ví dụ minh hoạ 1:

KHÚC CA BỐN MÙA

(Trích)

Nhịp vừa, hồn nhiên — Nhạc và lời: *Nguyễn Hải*

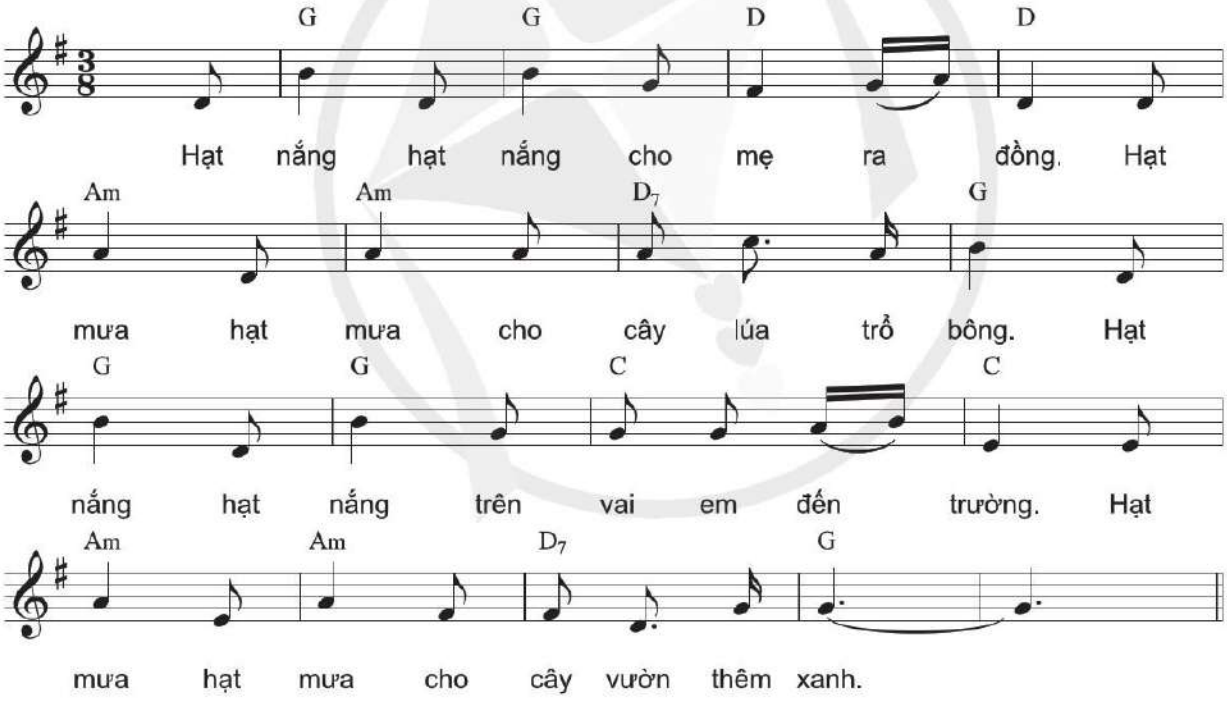

Các bước đặt hợp âm đệm cho bài hát *Khúc ca bốn mùa* được thực hiện như sau:

Bước 1:

Xác định giọng và hệ thống hợp âm.

– Xác định giọng Son trưởng:

+ Hoá biểu có Pha thăng.

+ Kết bài là nốt Son.

+ Không có dấu hoá bất thường.

– Hệ thống hợp âm của giọng Son trưởng.

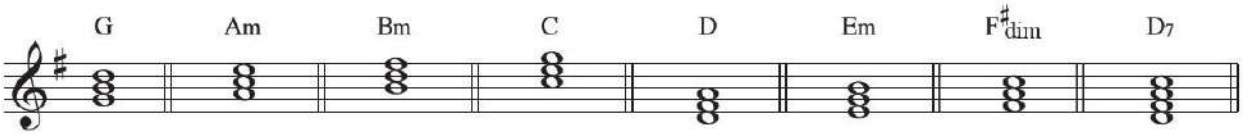

Bước 2:

Chọn hợp âm đệm phù hợp cho từng nhịp:

– Nhịp thứ 2 có nốt Si và Rê là hai nốt thuộc hợp âm G hoặc Bm. Tuy nhiên, với những nhịp mở đầu và kết thúc tác phẩm, hợp âm chủ được ưu tiên sử dụng. Do vậy, nhịp thứ 2 sẽ được đệm bằng hợp âm G. Nhịp thứ 3 cũng có thể dùng lại hợp âm G.

– Nhịp thứ 12 có nốt Son xuất hiện hai lần (phách 1 và phách 2). Đây là nốt thuộc hợp âm G, Em và C. Các nhịp thứ 10, 11 nhắc lại nhịp thứ 2, 3 vẫn dùng hợp âm G, vì vậy nhịp thứ 12 nên thay đổi bằng hợp âm C hoặc Em để màu sắc phần đệm không bị đơn điệu.

– Áp dụng cách thức tương tự cho những nhịp khác.

Bước 3:

Sau khi hoàn thiện việc đặt hợp âm đệm cho bài hát *Khúc ca bốn mùa*, liên kết thành các nhóm hợp âm sau để đệm cho bài hát:

Nhóm 1	**G – G – D – D**	**Nhóm 2**	**Am – Am – D7 – G**
Nhóm 3	**G – G – C – C**	**Nhóm 4**	**Am – Am – D7 – G**

Ví dụ minh hoạ 2:

AT HOME

(Trích)

Heinrich Lichner

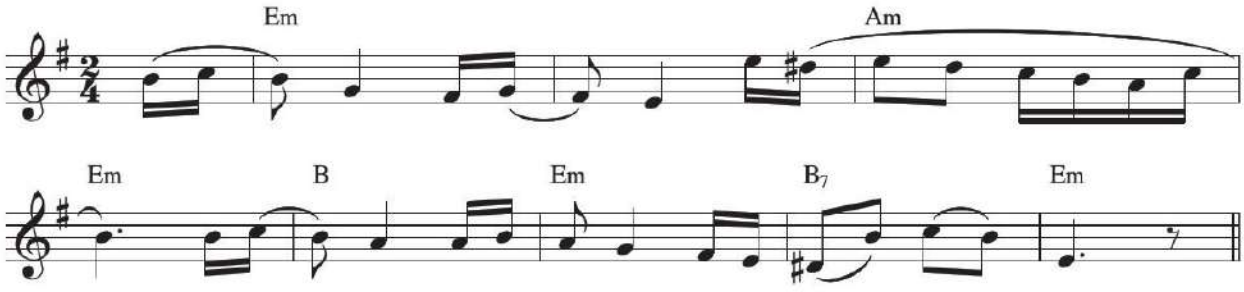

Bước 1:

Xác định giọng và hệ thống hợp âm.

– Xác định giọng Mi thứ:

+ Hoá biểu có Pha thăng.

+ Kết bài là nốt Mi.

+ Dấu hoá bất thường có Rê thăng.

– Hệ thống hợp âm của giọng Mi thứ.

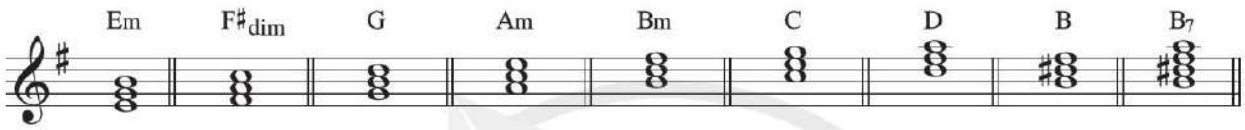

Bước 2:

Chọn hợp âm đệm phù hợp cho từng nhịp:

– Nhịp thứ 2 đặt hợp âm Em; nhịp thứ 3 do nốt Mi xuất hiện nhiều lần nên đặt hợp âm Em.

– Nhịp thứ 8 có thể dùng hợp âm B hoặc B_7; ưu tiên B_7 để tạo sức hút hướng về hợp âm chủ ở kết.

– Nhịp thứ 9 dùng hợp âm Em để kết bài.

– Áp dụng cách thức tương tự cho các nhịp khác.

Bước 3:

Sau khi hoàn thiện việc đặt hợp âm đệm cho bản nhạc *At home*, liên kết thành các nhóm hợp âm sau để đệm cho bản nhạc:

Nhóm 1	**Nhóm 2**
Em – Em – Am – Em	**B – Em – B_7 – Em**

Tại sao cần xác định giọng để đặt hợp âm đệm cho bản nhạc và ca khúc?

LUYỆN TẬP

Đặt hợp âm đệm cho bài hát *Em vẫn nhớ trường xưa*.

EM VẪN NHỚ TRƯỜNG XƯA

(Trích)

Thong thả, tình cảm — Nhạc và lời: *Thanh Sơn*

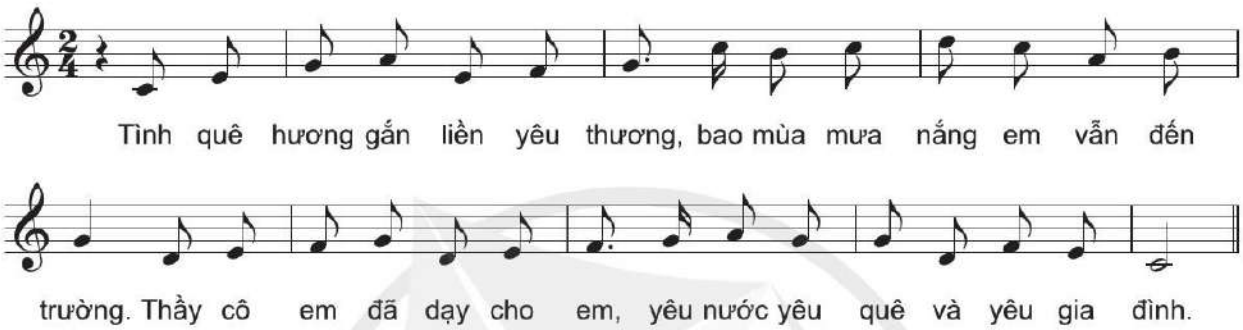

VẬN DỤNG

– Đặt hợp âm đệm cho bài hát *Cây đàn sinh viên*, sau đó thể hiện trên đàn.

CÂY ĐÀN SINH VIÊN

(Trích)

Nhạc: *Quốc An*

Khoan thai, truyền cảm — Lời: *Thuận Thiên*

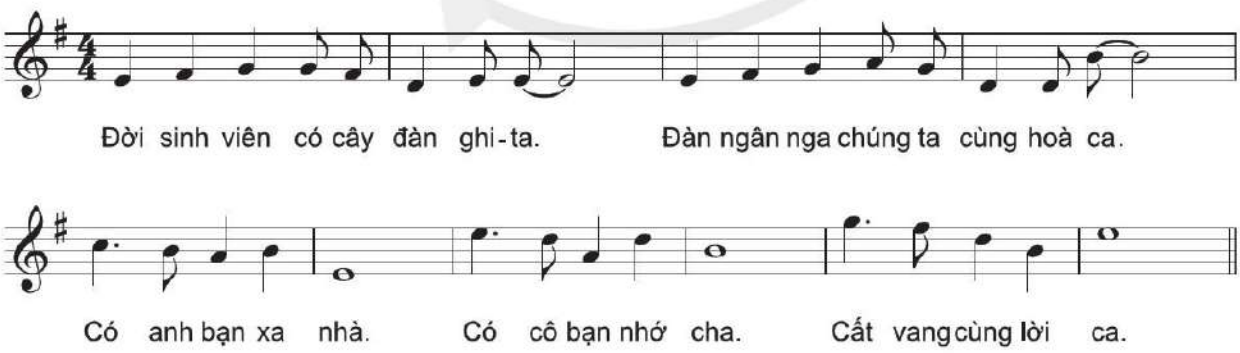

– Đặt hợp âm đệm với phương án mới cho bài hát *Khúc ca bốn mùa* (trang 25).

BÀI 3 THỰC HÀNH TRÊN ĐÀN MỘT SỐ SƠ ĐỒ HỢP ÂM ĐỆM TRONG CA KHÚC VÀ BẢN NHẠC

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Thể hiện trên đàn một số sơ đồ hợp âm đệm cơ bản, phổ biến cho ca khúc hoặc bản nhạc.

MỞ ĐẦU

Nối các hợp âm với vị trí phím đàn tương ứng.

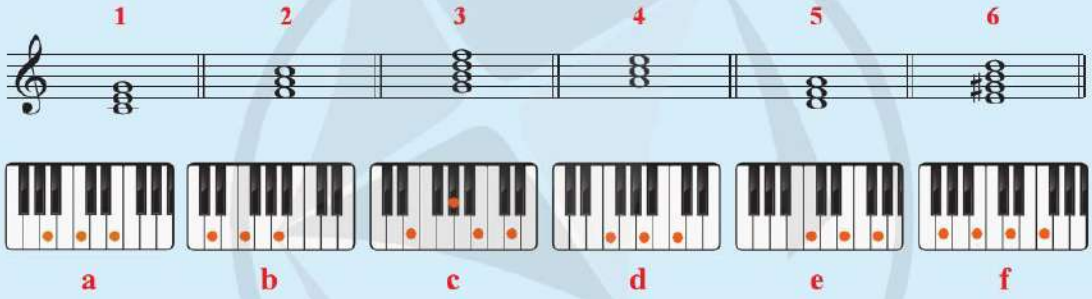

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

Sơ đồ hợp âm đệm là các nhóm hợp âm được lựa chọn và sắp xếp theo những nguyên tắc nhất định để đệm cho ca khúc và bản nhạc.

2. Giới thiệu một số sơ đồ hợp âm đệm phổ biến

2.1. Sơ đồ hợp âm đệm với các hợp âm ba chính và bảy át

2.1.1. Sơ đồ với các hợp âm trên bậc I, V

I – V – I **I – V_7 – I**

Ví dụ minh hoạ 1: Sơ đồ hợp âm đệm I – V – I trên giọng La thứ hoà thanh.

FOR ELISE

(Trích)

L.V. Beethoven

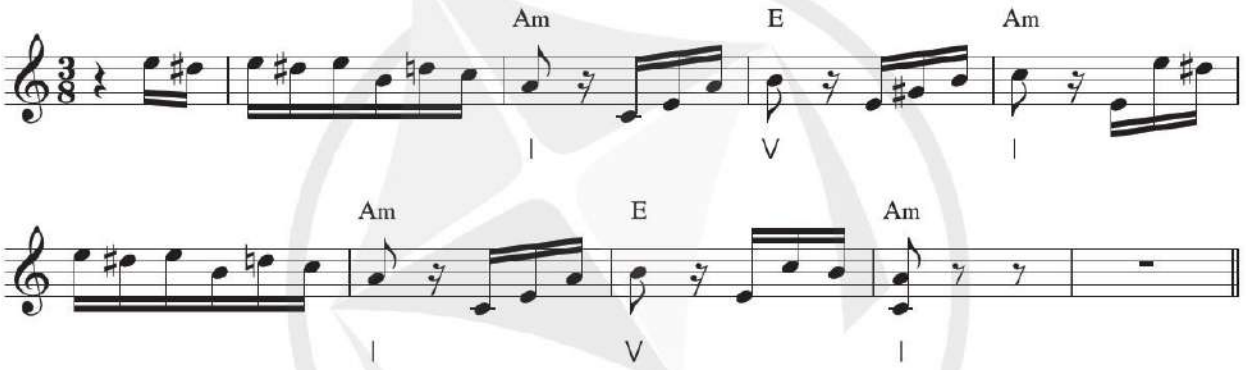

Ví dụ minh hoạ 2: Sơ đồ hợp âm đệm I – V_7 – I trên giọng Mi thứ.

MÙA XUÂN EM HÁT

(Trích)

Nhanh vừa, du dương Nhạc và lời: *Nguyễn Nam*

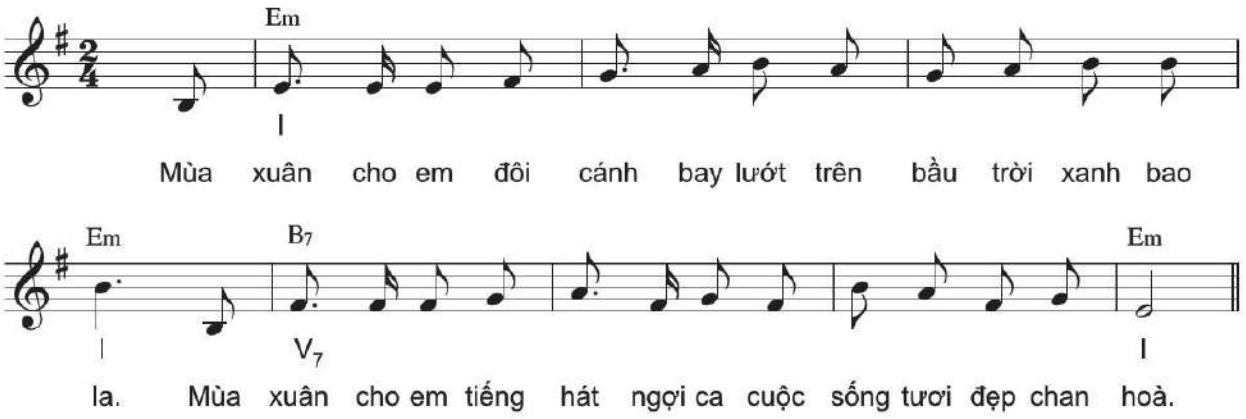

Ví dụ minh hoạ 3: Sơ đồ hợp âm đệm I – V7 – I trên giọng Đô trưởng.

NEVER ENDING SONG OF LOVE

(Trích)

Tình cảm, tha thiết — *Crystal Gayle*

C G7
I V7
I've got a ne-ver end-ing love for you. From now on that's

C
I
all I want to do. From the first time we met I

G7 C
V7 I
knew, I'd have a ne-ver end-ing love for you.

2.1.2. Sơ đồ với các hợp âm trên bậc I, IV, V

I – IV – V (hoặc V7) – I	**I – IV – V7 – I**

Ví dụ minh hoạ 1: Sơ đồ hợp âm đệm I – IV – V (hoặc V7) – I trên giọng Đô trưởng.

NHƯ CON CHIM ÉN

(Trích)

Nhanh, rộn ràng — Nhạc và lời: *Phan Nhân*

C F G C
I IV V I
Như con chim én tung tăng bay liệng. Trên thành phố quê hương của em.

C F G C
I IV V I
Lung linh trong nắng câu ca yêu thương. Nâng nhịp bước em đi tới trường.

Ví dụ minh hoạ 2: Sơ đồ hợp âm đệm I – IV – V7 – I trên giọng Mi thứ.

ROMANCE

(Trích)

Khuyết danh

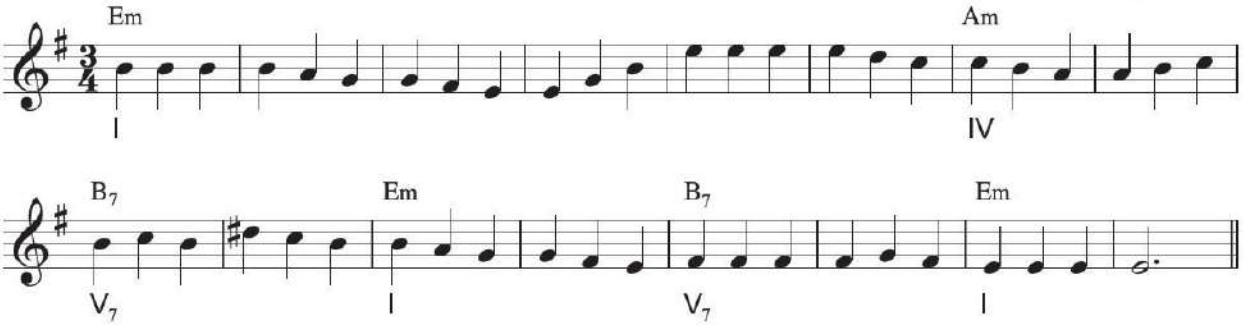

Ví dụ minh hoạ 3: Sơ đồ hợp âm đệm I – IV – V7– I trên giọng Mi thứ.

EM NHỚ MÃI MỘT NGÀY

(Trích)

Tình cảm, sâu lắng — Nhạc và lời: *Phạm Trọng Cầu*

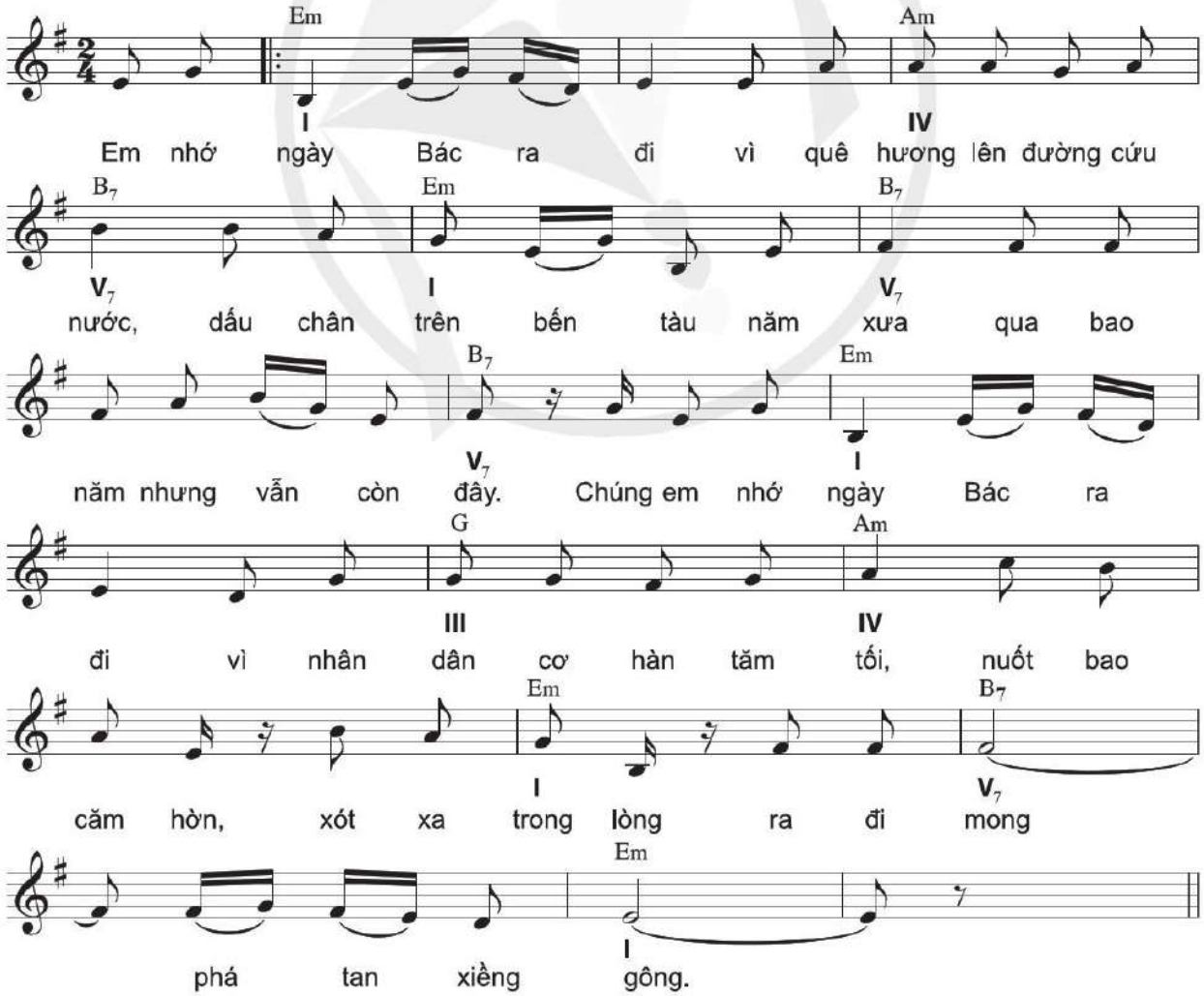

2.2. Sơ đồ hợp âm đệm với các hợp âm ba chính, ba phụ và bảy át

2.2.1. Sơ đồ với các hợp âm trên bậc I, II, V

I – II – V (hoặc V7) – I

Ví dụ minh hoạ 1: Sơ đồ hợp âm đệm I – II – V(hoặc V7) – I trên giọng Đô trưởng.

TUỔI ĐỜI MÊNH MÔNG

(Trích)

Vừa phải — Nhạc và lời: *Trịnh Công Sơn*

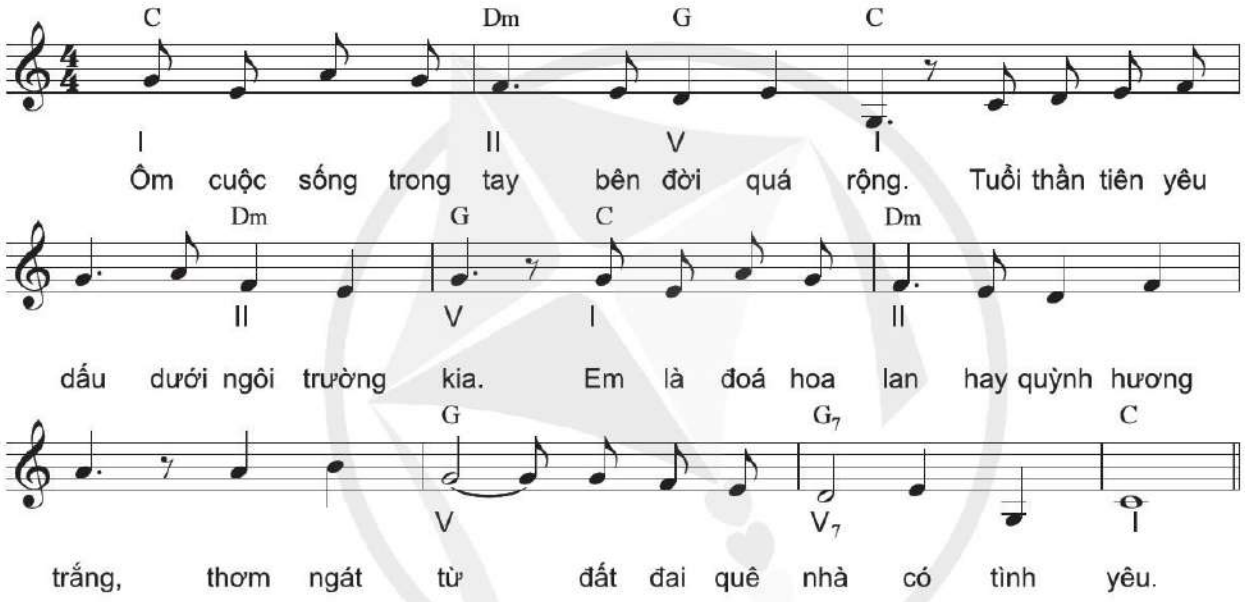

Ví dụ minh hoạ 2: Sơ đồ hợp âm đệm I – II – V – I (hoặc V_7) trên giọng Son trưởng.

TULIP

(Trích)

Hơi nhanh, vui — *Heinrich Lichner*

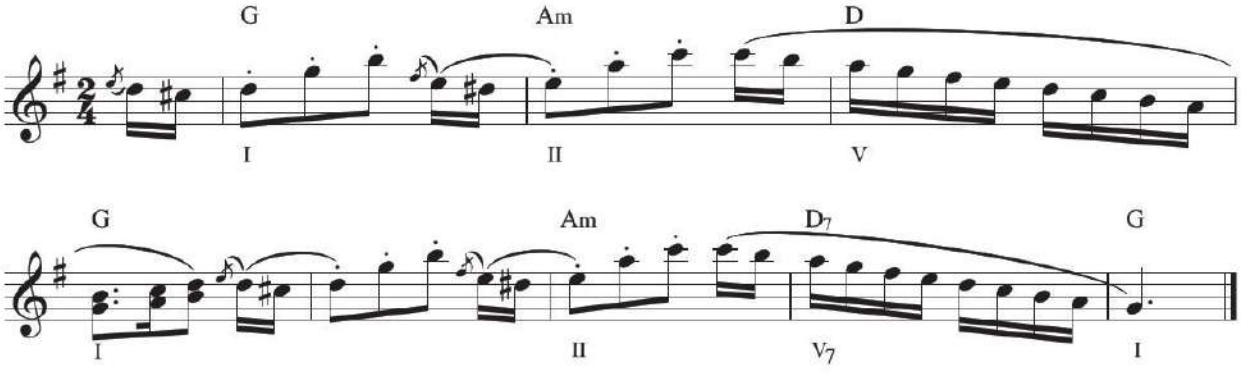

2.2.2. Sơ đồ với các hợp âm trên bậc I, III, IV, V, VI

I – III – IV – V

I – III – IV – V
I - VI - II - V (hoặc V_7)

Ví dụ minh hoạ 1: Sơ đồ hợp âm đệm I – III – IV – V trên giọng Son trưởng.

I STARTED A JOKE

(Trích)

Nhanh vừa, trữ tình — *Bee Gees*

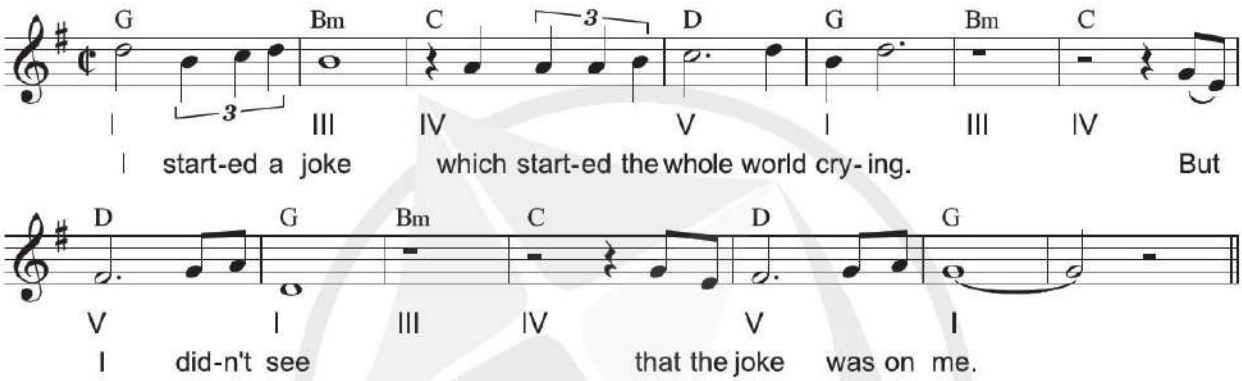

Ví dụ minh hoạ 2: Sơ đồ hợp âm đệm I – III – IV – V, I – VI – II – V (hoặc V_7) trên giọng Son trưởng.

COUP DE COEUR

(Trích)

Hơi nhanh, ngọt ngào — *Paul de Senneville*

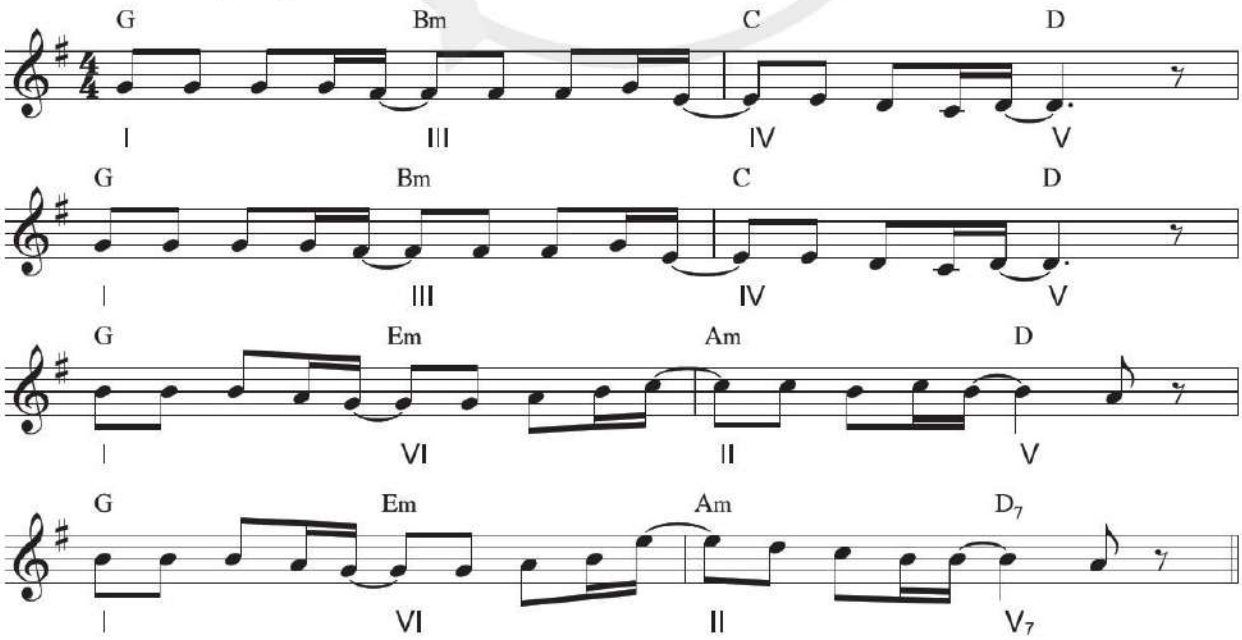

2.2.3. Sơ đồ với các hợp âm trên bậc I, III, IV, V_7, VI, VII

I – VII – III – IV	**I – VI – VII – I**
IV – VII – V_7 – I	**I – VI – VII – III**

Ví dụ minh hoạ 1: Sơ đồ hợp âm đệm I – VII – III – IV, IV – VII – V_7 – I trên giọng Mi thứ.

TIA NẮNG HẠT MƯA

(Trích)

Nhanh vừa, vui

Nhạc: *Khánh Vinh*
Thơ: *Lệ Bình*

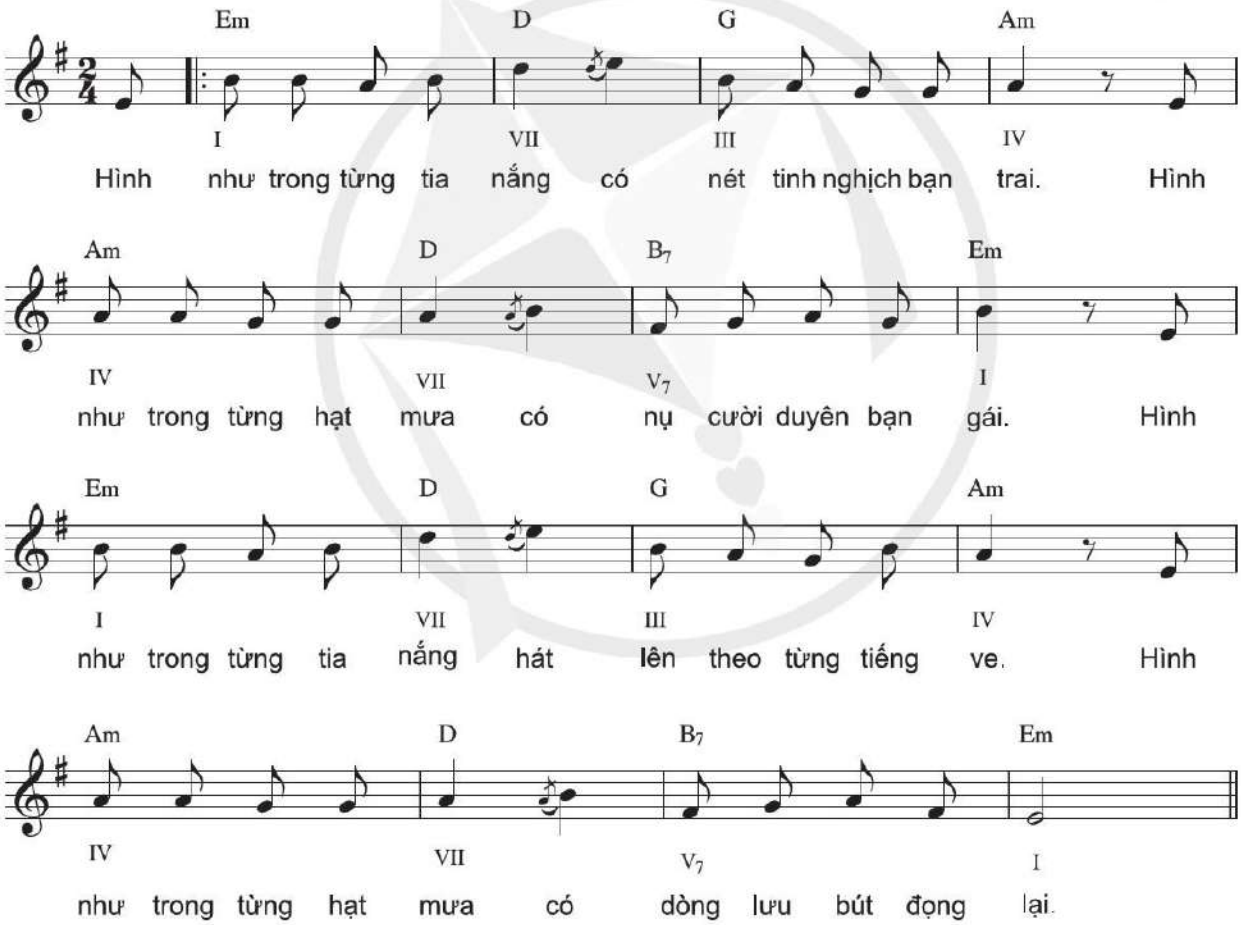

Ví dụ minh hoạ 2: Sơ đồ hợp âm đệm I – VI – VII – I, I – VI – VII – III trên giọng Mi thứ.

MÁI TRƯỜNG MẾN YÊU

(Trích)

Vừa phải, tình cảm — Nhạc và lời: *Lê Quốc Thắng*

Em C D Em
I VI VII I
Ơi hàng cây xanh thẫm dưới mái trường mến yêu.

Em C D G
I VI VII III
Có loài chim đang hót vang hoà tựa như nói.

C Am D G
VI IV VII III
Vì hạnh phúc tuổi thơ và cho đời thêm sức sống.

Em D Bm Em
I VII V I
Thầy dìu dắt chúng em với tấm lòng thiết tha.

2.2.4. Sơ đồ với các hợp âm trên bậc I, III, IV, V_7, VII

I – IV – VII – III – V_7

Ví dụ minh hoạ 1: Sơ đồ hợp âm đệm I – IV – VII – III – V7 trên giọng La thứ.

CONCERTO DES ETOILES

(Trích)

Allegretto — *Olivier Toussaint*

Am Dm G
I IV VII

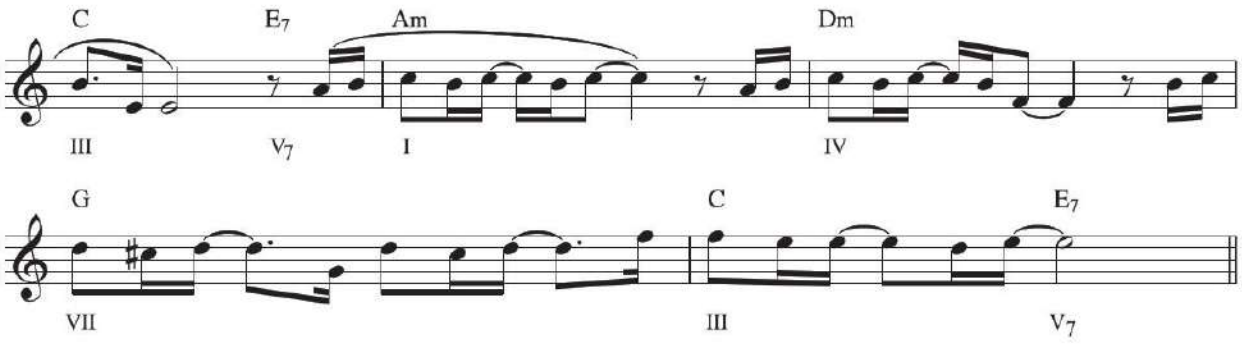

Ví dụ minh hoạ 2: Sơ đồ hợp âm đệm I – IV – VII – III – V7 trên giọng Mi thứ.

CHIỀU THU NHỚ TRƯỜNG

(Trích)

Vừa phải Nhạc và lời: *Cao Minh Khanh*

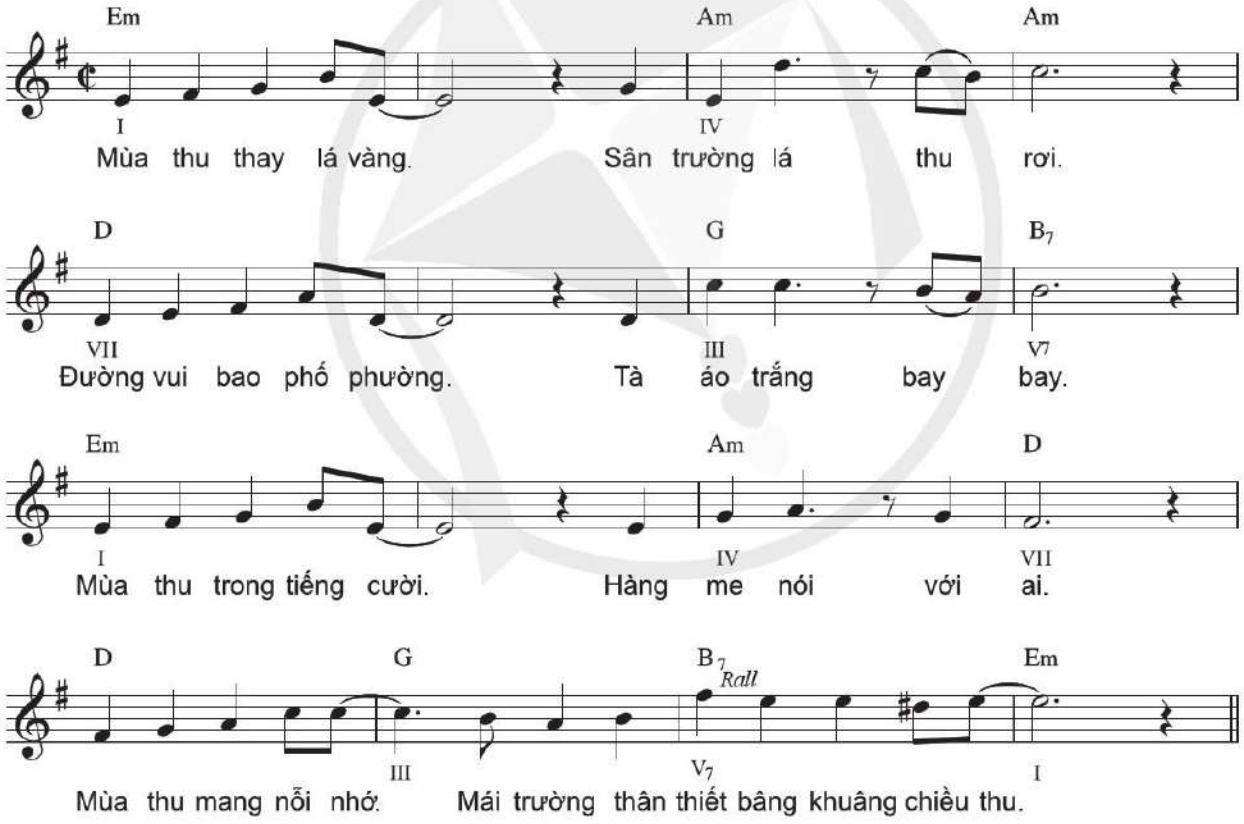

Hợp âm nào được sử dụng nhiều trong các sơ đồ hợp âm đệm đã được giới thiệu trong bài học?

3. Một số sơ đồ hợp âm đệm cơ bản trong giọng trưởng và thứ

Thể hiện trên đàn phím điện tử một số sơ đồ hợp âm đệm sau:

a) Sơ đồ hợp âm đệm sử dụng các hợp âm ba chính và bảy át.

I – V – I
I – V7 – I
I – IV – V – I
I – IV – V7 – I

b) Sơ đồ hợp âm đệm sử dụng các hợp âm ba chính, ba phụ và bảy át.

I – II – V7 – I
I – III – IV – V
I – IV – VII – III

LUYỆN TẬP

Thể hiện trên đàn sơ đồ hợp âm để đệm cho bài hát hoặc bản nhạc.

– Sơ đồ hợp âm đệm với bài hát:
  + *Mùa xuân em hát* (trang 30);
  + *Em nhớ mãi một ngày* (trang 32);
  + *Tia nắng hạt mưa* (trang 35).
– Sơ đồ hợp âm đệm với bản nhạc:
  + *For Elise* (trang 30);
  + *Romance* (trang 32);
  + *Coup De Coeur* (trang 34).

VẬN DỤNG

Áp dụng các sơ đồ hợp âm đã được giới thiệu để đệm cho bài hát tự chọn, sau đó thể hiện trên đàn.

Chuyên đề 3 PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH TIẾT ĐIỆU ĐỆM

BÀI 1 GIỚI THIỆU TIẾT ĐIỆU ĐỆM

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Cảm nhận được sự phù hợp giữa tiết điệu đệm và tính chất âm nhạc của ca khúc hoặc bản nhạc.
- Nhận biết, phân biệt được một số tiết điệu đệm phổ biến.

MỞ ĐẦU

Nghe và cảm nhận một số tiết điệu đệm tự động: Ballad, Cha cha cha, March, Disco,...

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

– *Tiết điệu* là sự lặp lại theo chu kì của nhóm tiết tấu đã được xác định.

– Tiết điệu có thể được hình thành bởi một hoặc nhiều nhạc cụ.

– Hệ thống *tiết điệu đệm tự động* có sẵn của đàn phím điện tử là sự mô phỏng các tiết điệu để đệm cho ca khúc và bản nhạc.

2. Phân loại tiết điệu

2.1. Phân loại tiết điệu đệm theo phong cách âm nhạc

Tiết điệu	Tính chất
Ballad	Nhẹ nhàng, trữ tình
Pop, Rock, Disco	Trẻ trung, tươi vui
March	Khoẻ khoắn, dứt khoát
Country	Đồng quê, mộc mạc
Mambo, Samba, Bossa Nova,...	Sôi động, hào hứng
Cha cha cha, Rumba , Tango, Waltz,...	Nhịp nhàng, linh hoạt

2.2. Phân loại tiết điệu đệm theo loại nhịp, nhịp độ

Loại nhịp Tốc độ	$\frac{2}{4}$ $\frac{4}{4}$	$\frac{3}{4}$ $\frac{3}{8}$	$\frac{6}{8}$
Nhanh	Disco, Mambo, Samba, Cha cha cha, Tango,...	Waltz,...	
Chậm	Ballad,...	Boston	Slow Rock

3. Hướng dẫn sử dụng tiết điệu đệm tự động

3.1. Các nút chức năng

START/STOP: bật/tắt tiết điệu.

ACMP (Auto Accompaniment)/ Accomp./ Chords accomp/ Finger mode: chế độ cho phép phần hợp âm nhấn bằng tay trái đồng bộ với toàn bộ các bè trong tiết điệu đệm tự động.

SYNC START: tín hiệu chờ khởi động của tiết điệu tự động.

INTRO: phần mở đầu tự động.

FILL-IN/ MAIN A: dồn nhịp giữa các câu hoặc đoạn, thường dùng trong phân khúc.

FILL-IN/ MAIN B: dồn nhịp giữa các câu hoặc đoạn, thường dùng trong điệp khúc.

ENDING: phần kết tự động.

TEMPO: điều chỉnh nhịp độ của tiết điệu đệm.

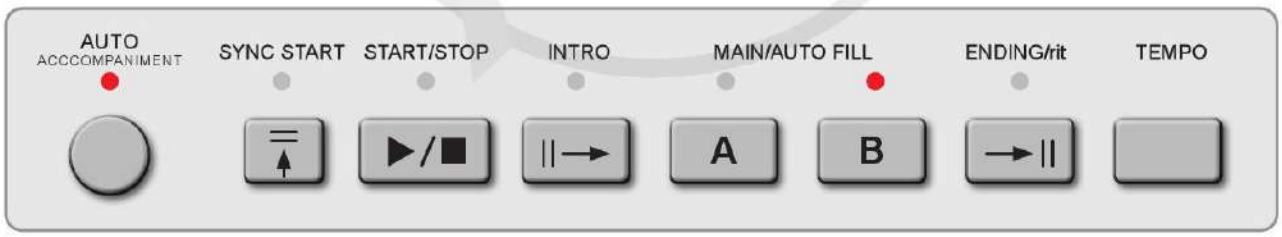

3.2. Hướng dẫn thực hành sử dụng tiết điệu đệm tự động trên đàn phím điện tử

Bước 1:

– Chọn tiết điệu đệm tự động bằng nút STYLE/ RHYTHM và số thứ tự tương ứng.

– Chọn chế độ đồng bộ hợp âm (nhấn bằng tay trái) với tiết điệu đệm tự động bằng nút ACMP.

– Điều chỉnh nhịp độ bằng nút TEMPO.

Bước 2:

Bật tín hiệu chờ của tiết điệu tự động bằng nút SYNC START.

Bước 3:

Tay trái nhấn hợp âm, tay phải có thể hỗ trợ âm hình đệm hoặc chơi giai điệu.

Ví dụ minh hoạ: Sử dụng tiết điệu đệm và nhấn hợp âm cho bài hát *Em yêu trường em.*

EM YÊU TRƯỜNG EM

Nhanh vừa, vui tươi (Pop) — Nhạc và lời: *Hoàng Vân*

♩ = 120

C Am

Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo
Em yêu trường em với bao bạn thân và cô giáo

F Dm G

hiền, như yêu quê hương, cắp sách đến trường trong muôn vàn yêu
hiền, như yêu quê hương, cắp sách đến trường trong muôn vàn yêu

C

thương. Nào bàn nào ghế, nào sách, nào
thương. Mùa phượng, phượng thắm, mùa cúc vàng

Em Am Em

vở. Nào mực nào bút, nào phấn nào bảng. Cả tiếng chim
nở. Mùa huệ, huệ trắng, đào thắm hồng đỏ. Trường chúng em

Am Dm G

vui trên cành cây cao. Cả lá cờ sao trong nắng thu
đây như vườn hoa tươi. Người tốt việc hay là cháu Bác

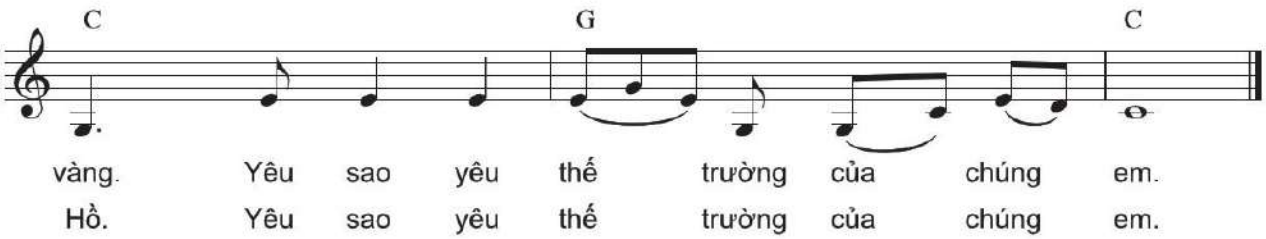

Bước 1:

– Chọn tiết điệu Pop bằng nút STYLE và số thứ tự tương ứng.

– Điều chỉnh nhịp độ bằng nút TEMPO với tốc độ 120.

– Bật chế độ bấm hợp âm tay trái bằng nút ACMP.

Bước 2:

Bật tín hiệu chờ của tiết điệu tự động bằng nút SYNC START.

Bước 3:

Tay trái bấm theo sơ đồ hợp âm, tay phải có thể hỗ trợ bấm hợp âm hoặc chơi giai điệu.

– *Sơ đồ 1:* C – Am – F – Dm – G – C

– *Sơ đồ 2:* C – Em – Am – Em – Am – Dm – G – C – G – C

LUYỆN TẬP

1. Nghe và nhận biết loại nhịp của một số ca khúc sau:

– *Tuổi đời mênh mông* (Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn).

– *Khát vọng mùa xuân* (Sáng tác: W. A. Mozart).

– *Ước mơ xanh* (Nhạc và lời: Lệ Giang).

2. Nghe và cảm nhận một tác phẩm với các tiết điệu đệm và nhịp độ khác nhau.

3. Thực hành sử dụng tiết điệu đệm tự động và thể hiện hợp âm trên đàn bằng tay trái.

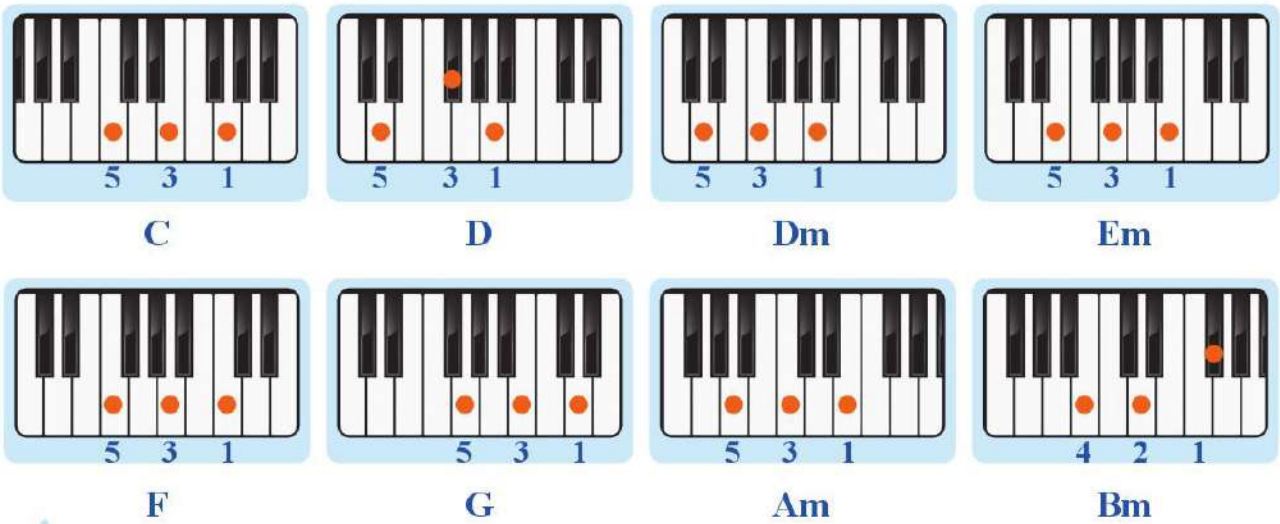

VẬN DỤNG

Chọn tiết điệu Waltz và nhịp độ phù hợp; tay trái thể hiện hợp âm để đệm cho bài hát *Ngày đầu tiên đi học*.

NGÀY ĐẦU TIÊN ĐI HỌC

Nhạc: *Nguyễn Ngọc Thiện*
Lời: thơ *Viễn Phương*

Nhẹ nhàng, thiết tha

Andante

C E F Dm
Ngày đầu tiên đi học, mẹ dắt em đến trường. Em

Am Em D G C Em
vừa đi vừa khóc mẹ dỗ dành yêu thương. Ngày đầu tiên đi học, em

F Dm Am Em G C
mắt ướt nhạt nhoà. Cô vỗ về an ủi. Chao ôi! sao thiết tha. Ngày

C Dm G
đầu như thế đó, cô giáo như mẹ hiền. Em

G F D G C Dm
bây giờ cứ ngỡ, cô giáo là cô Tiên. Em bây giờ khôn lớn bỗng

G Am Dm G C
nhớ về ngày xưa. Ngày đầu tiên đi học, mẹ cô cùng vỗ về.

BÀI 2 PHƯƠNG PHÁP XÁC ĐỊNH TIẾT ĐIỆU ĐỆM

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Xác định tiết điệu đệm phù hợp với ca khúc hoặc bản nhạc.
- Phân tích được các đặc điểm của ca khúc hoặc bản nhạc về giai điệu, nhịp điệu, tính chất âm nhạc, cấu trúc,...
- Sử dụng các nút chức năng để điều chỉnh tiết điệu đệm tự động phù hợp với tính chất âm nhạc, cấu trúc của ca khúc hoặc bản nhạc.

MỞ ĐẦU

Cảm nhận sự phù hợp khi sử dụng tiết điệu Waltz hoặc Cha cha cha đệm cho bài hát *Ngày đầu tiên đi học* (trang 43).

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

Phương pháp xác định tiết điệu đệm là quá trình tìm tiết điệu phù hợp để đệm cho ca khúc hoặc bản nhạc.

2. Các bước xác định tiết điệu đệm

Bước 1:

Dựa vào loại nhịp, tốc độ, tính chất âm nhạc để lựa chọn tiết điệu đệm.

Bước 2:

Xác định cấu trúc của ca khúc, bản nhạc.

Bước 3:

Lựa chọn các nút chức năng (INTRO, FILL-IN/ MAIN A/ MAIN B, ENDING,...) phù hợp với cấu trúc của ca khúc, bản nhạc.

Ví dụ minh hoạ:

ĐẾN VỚI CON NGƯỜI VIỆT NAM TÔI

Vui tươi, tự hào — Nhạc và lời: *Xuân Nghĩa*

Intro

1.Này bạn thân ơi năm châu bốn phương, Việt Nam đất nước chúng tôi xin chào.

Ngày nào còn chìm trong khói bom, mà giờ đây cất cao lời ca

Main A

vang. 2.Hà Nội Thủ đô con tim dấu yêu, ngược xuôi phố
...nay bao nhiêu đổi thay, hoà theo sức

4.Một ngày cha ông vang danh núi sông, một ngày đất
...xưa gieo trên đất nâu, giờ đây đã

xá đã vui thêm nhiều. Tàu vào Nam rộn vang tiếng ca. Ngàn bàn
sống với bao công trình. Từ bàn tay cùng nhau đắp xây. Để giờ

nước đứng lên thanh bình. Ngày dựng xây cùng bao cánh tay. Ngày hôm
hoá những thân lúa vàng. Gửi vào trong từng trang sách thơ. Nhìn tương

1. **Main A** 2.

tay vẫy nhau chào tương lai. 3.Sài Gòn hôm...
...đây chúng tôi gọi mời.

nay bước lên cùng anh em. 5.Mảnh đạn năm...
...lai trái tim mỉm cười.

Main B

Hãy đến với những con người Việt Nam tôi, đến với quê

hương đất nước thanh bình. Đến với tết đón giao thừa ngày ba

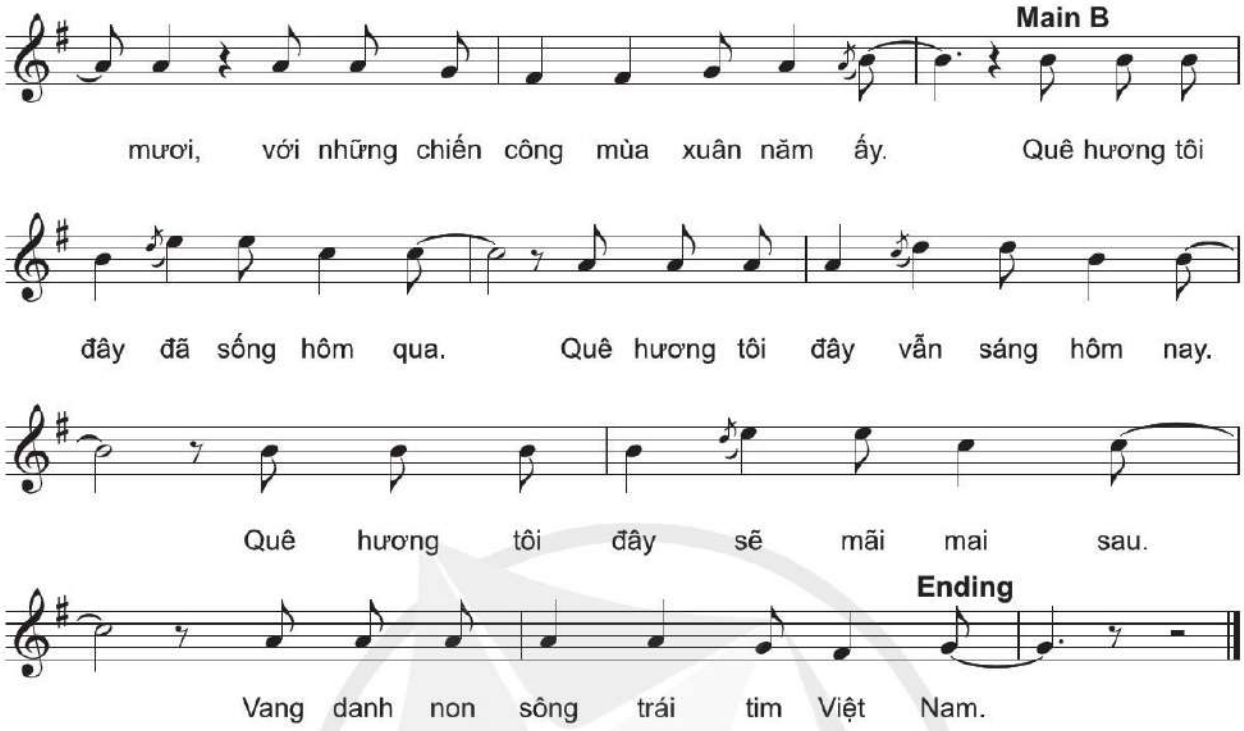

Bước 1:

Dựa vào loại nhịp $\frac{4}{4}$, tốc độ nhanh vừa và tính chất vui tươi của bài hát *Đến với con người Việt Nam tôi,* có thể chọn:

– Tiết điệu Disco.

– Chỉnh nhịp độ ♩ = 110.

Bước 2:

Bài hát gồm hai đoạn:

– Đoạn 1 (*Này bạn thân ơi... chúng tôi gọi mời*): tính chất nhẹ nhàng, sử dụng chế độ MAIN A.

– Đoạn 2 (*Hãy đến với... trái tim Việt Nam*): tính chất sôi động, sử dụng chế độ MAIN B.

Điều chỉnh tính chất tiết điệu đệm bằng cách nhấn nút FILL-IN / MAIN A/ MAIN B vào nhịp cuối của đoạn nhạc trước.

Bước 3:

– Bật phần mở đầu tự động bằng nút INTRO.

– Nhấn FILL-IN chuyển chế độ MAIN A cho đoạn 1.

– Nhấn FILL-IN chuyển chế độ MAIN B cho đoạn 2.

– Bật phần kết tự động bằng nút ENDING.

LUYỆN TẬP

Thực hành sử dụng các nút chức năng điều chỉnh tiết điệu đệm phù hợp với tính chất âm nhạc, cấu trúc của bài hát *Hô-la-hê, hô-la-hô.*

HÔ-LA-HÊ, HÔ-LA-HÔ

Vừa phải *Dân ca Đức*

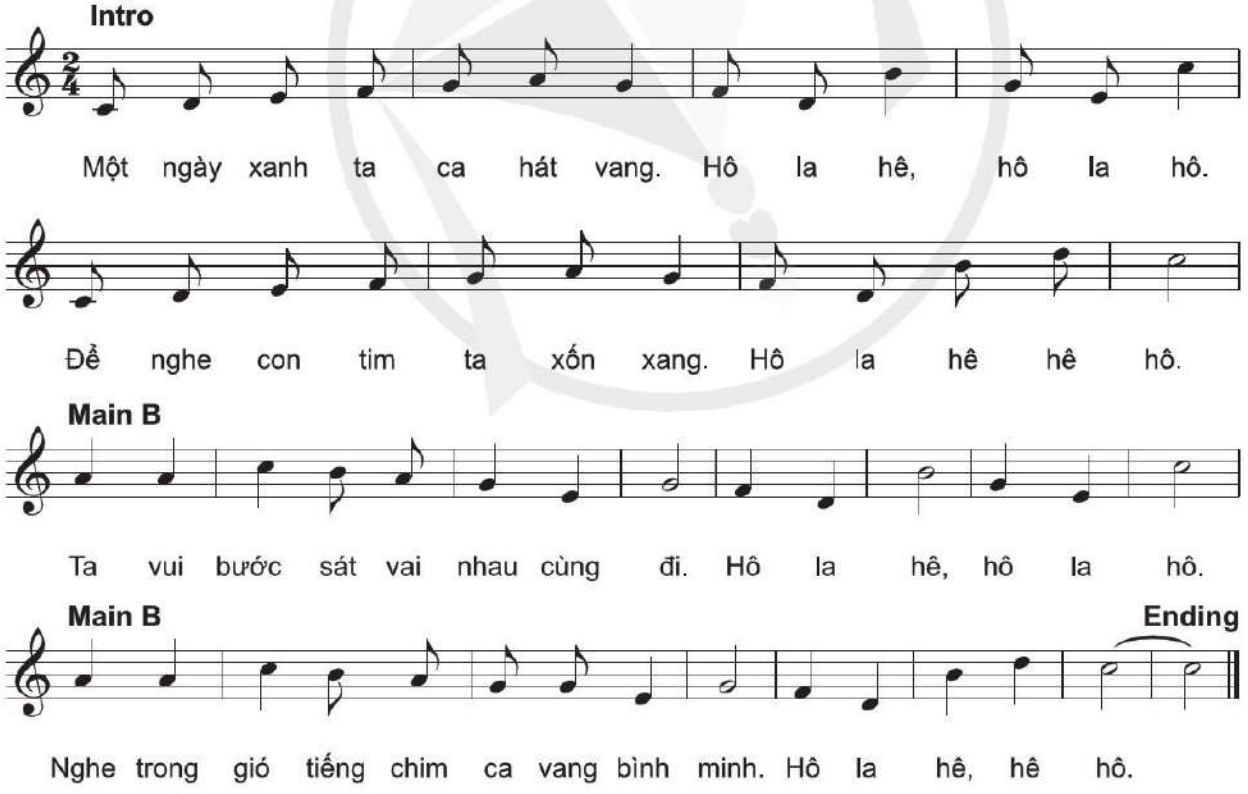

VẬN DỤNG

Chọn tiết điệu, nhấn hợp âm đệm và sử dụng các nút chức năng để điều chỉnh tiết điệu cho phù hợp với tính chất âm nhạc, cấu trúc của ca khúc *Khát vọng mùa xuân*.

KHÁT VỌNG MÙA XUÂN

Nhịp nhàng

Nhạc: *W.A.Mozart*

Phỏng dịch lời Việt: *Tô Hải*

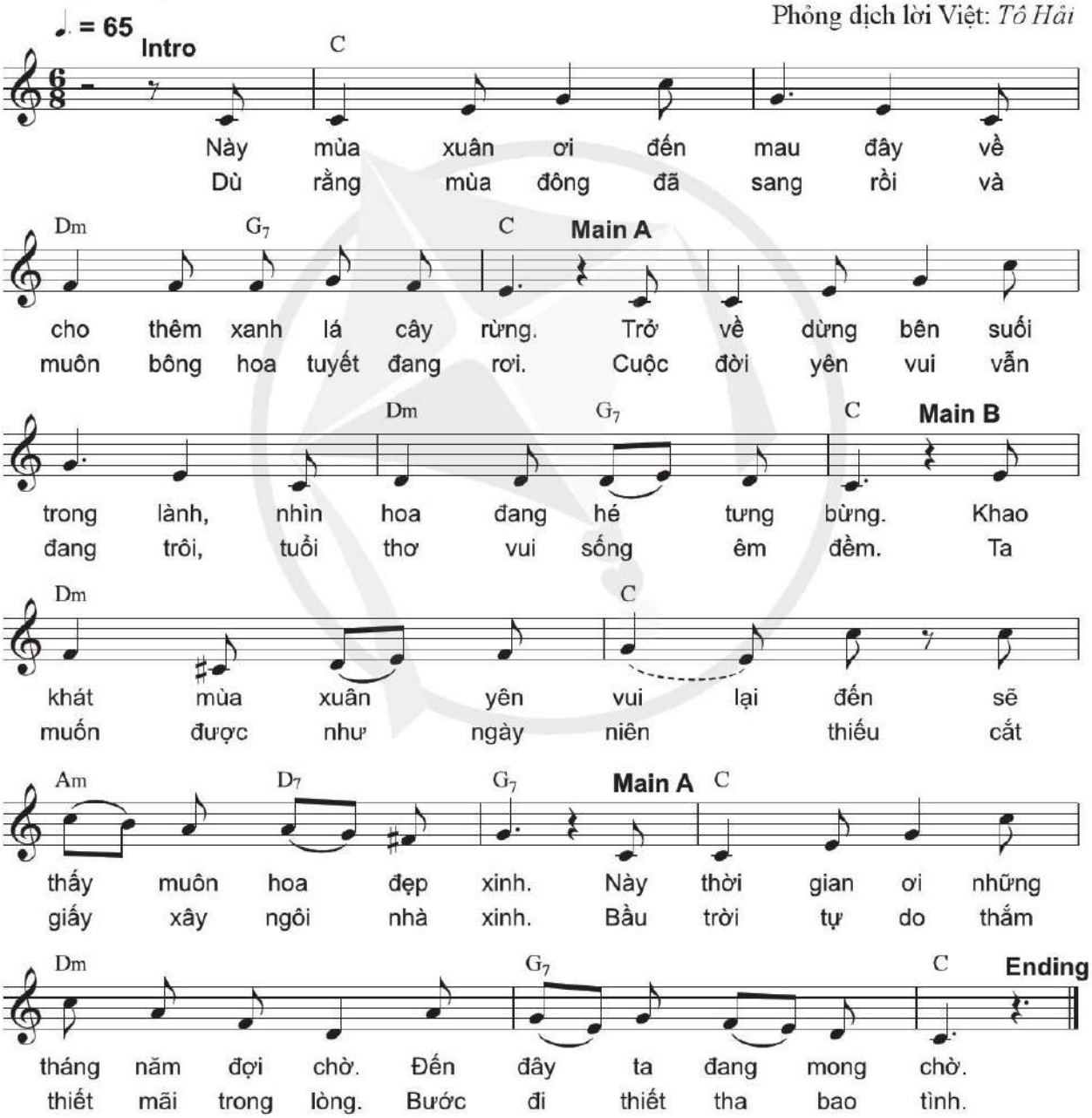

BÀI 3 THỰC HÀNH PHẦN ĐỆM TRÊN ĐÀN PHÍM ĐIỆN TỬ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Thể hiện được phần đệm hoàn chỉnh trên đàn phím điện tử.
- Biết vận dụng tiết điệu trong việc đệm cho giai điệu hoặc kết hợp chơi giai điệu.
- Thử nghiệm ý tưởng mới khi lựa chọn tiết điệu đệm cho ca khúc hoặc bản nhạc.

MỞ ĐẦU

Nghe và phân biệt các tiết điệu đệm của nhịp $\frac{2}{4}$ và $\frac{3}{4}$.

KIẾN THỨC MỚI

1. Khái niệm

Phần đệm trên đàn phím điện tử là sự kết hợp tiết điệu đệm tự động với phần hợp âm được thể hiện bằng tay trái.

2. Các bước thể hiện phần đệm trên đàn phím điện tử

Bước 1:

Bật nút chức năng, lựa chọn tiết điệu đệm tự động và điều chỉnh nhịp độ cho phù hợp với ca khúc, bản nhạc.

Bước 2:

Thể hiện phần hợp âm đệm bằng tay trái trên nền tiết điệu đệm tự động.

Bước 3:

Xác định cấu trúc của ca khúc, bản nhạc.

Lựa chọn các nút chức năng (INTRO, FILL-IN, MAIN A/ B, ENDING,...), điều chỉnh tính chất tiết điệu đệm theo từng đoạn của ca khúc, bản nhạc.

Bước 4:

Thực hành trên đàn.

Ví dụ minh hoạ: Thực hành phần đệm cho giai điệu của bài hát *Tiếng hát bạn bè mình* trên đàn phím điện tử.

TIẾNG HÁT BẠN BÈ MÌNH

Vừa phải, thân ái
Country Pop ♩ = 104

Nhạc và lời: *Lê Hoàng Minh*

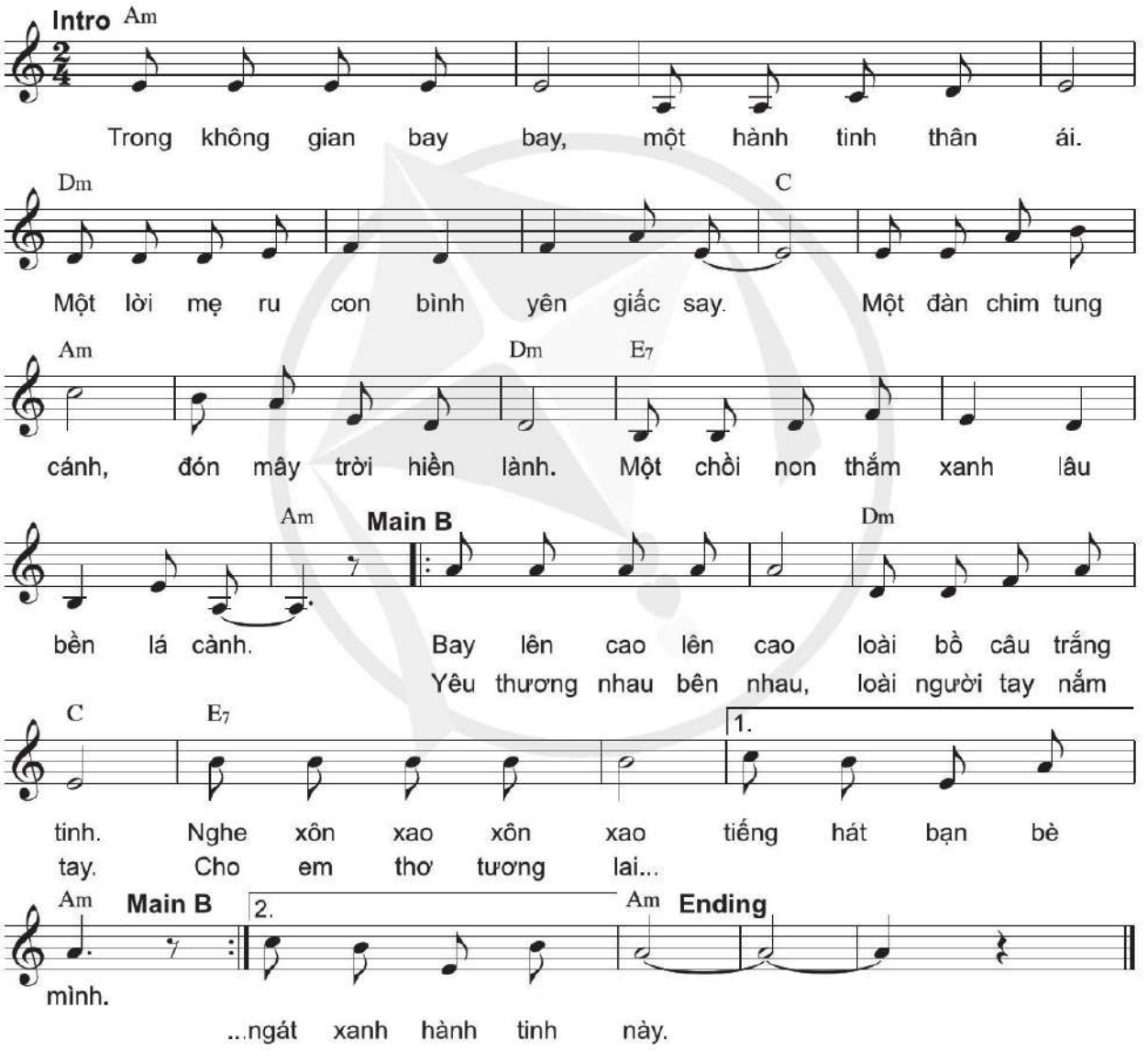

Bước 1:

– Chọn tiết điệu Country Pop.

– Chỉnh nhịp độ ♩ = 104.

– Chọn chế độ đồng bộ hợp âm (nhấn bằng tay trái) với tiết điệu đệm tự động bằng nút ACMP.

– Bật phần mở đầu tự động bằng nút INTRO kết hợp nhấn hợp âm chủ của bài hát (hợp âm Am).

Bước 2:

Tay trái nhấn theo sơ đồ hợp âm.

– Sơ đồ đoạn 1:

Am – Dm – C – Am – Dm – E_7 – Am

– Sơ đồ đoạn 2:

Am – Dm – C – E_7 – Am

Bước 3:

Bài hát *Tiếng hát bạn bè mình* gồm hai đoạn:

– Đoạn 1 (*Trong không gian... lâu bền lá cành*): tính chất nhẹ nhàng, chọn chế độ MAIN A.

– Đoạn 2 (*Bay lên cao... hành tinh này*): tính chất sôi động hơn, chọn chế độ MAIN B.

Việc điều chỉnh tiết điệu đệm theo tính chất từng đoạn được thực hiện bằng cách nhấn nút vào nhịp cuối của đoạn nhạc trước.

Bước 4:

– Bật phần mở đầu tự động bằng nút INTRO.

– Nhấn FILL-IN chuyển chế độ MAIN A cho đoạn 1.

– Nhấn FILL-IN chuyển chế độ MAIN B cho đoạn 2.

– Bật phần kết tự động bằng nút ENDING.

LUYỆN TẬP

Xác định tiết điệu đệm, tay trái thể hiện phần đệm kết hợp tay phải thể hiện giai điệu bài hát *Twinkle, twinkle, little star* trên đàn phím điện tử.

TWINKLE, TWINKLE, LITTLE STAR

(Trích)

Nhẹ nhàng, tha thiết — Nhạc Pháp

♩ = 66 — Lời Việt: *Lê Anh Tuấn*

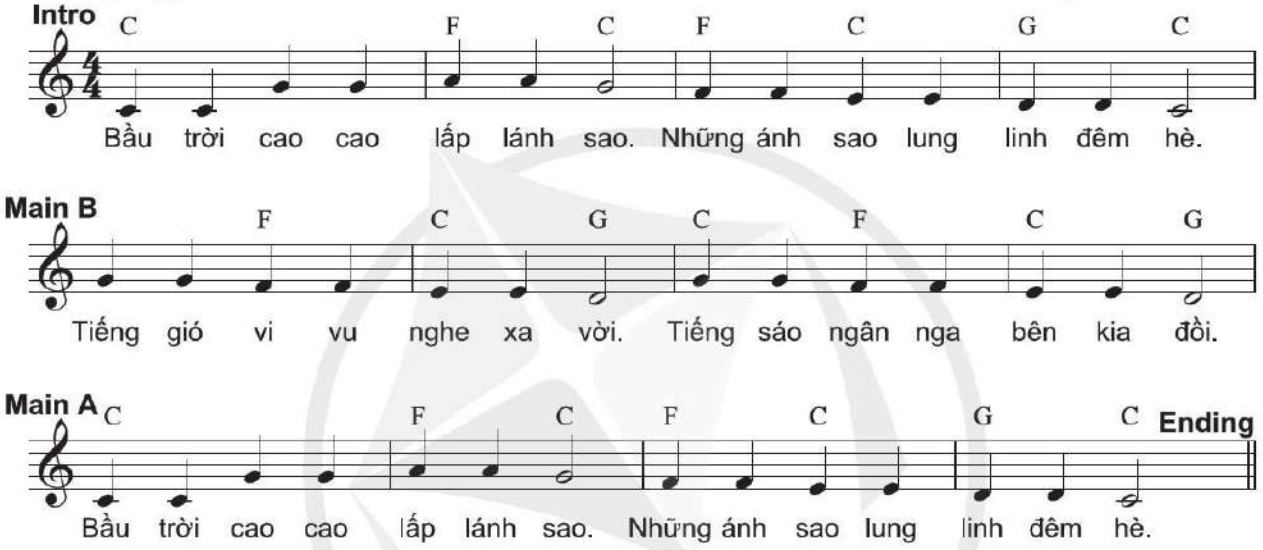

VẬN DỤNG

Thể hiện phần đệm cho bài hát *Mái trường mến yêu* với các tiết điệu có tính chất khác nhau.

MÁI TRƯỜNG MẾN YÊU

Vừa phải, tha thiết — Nhạc và lời: *Lê Quốc Thắng*

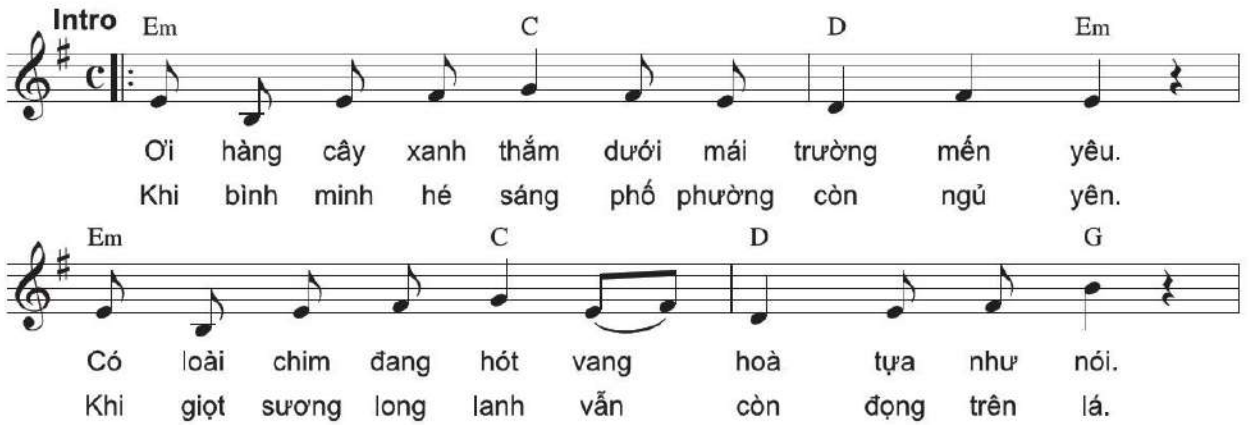

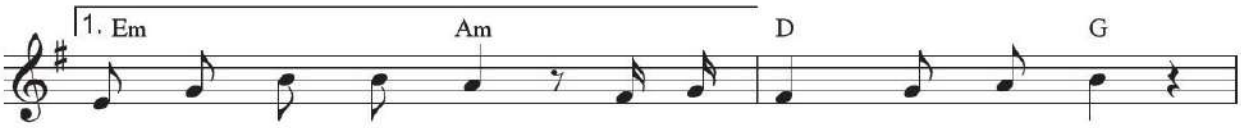

Vì hạnh phúc tuổi thơ và cho đời thêm sức sống.

Thầy dìu dắt chúng em với tấm lòng thiết tha.

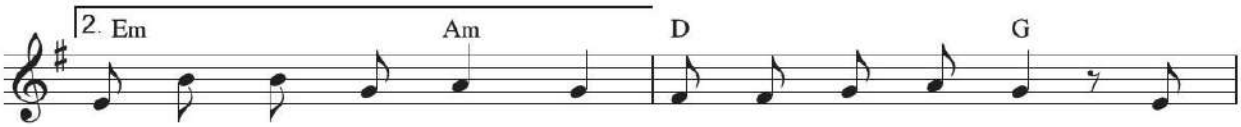

...thầy bước đến trường em mang một tình yêu ước mơ. Cho

từng ánh mắt trẻ thơ cho từng khúc nhạc dịu êm.

Như thời gian êm đềm theo tháng năm. Như dòng sông gợn

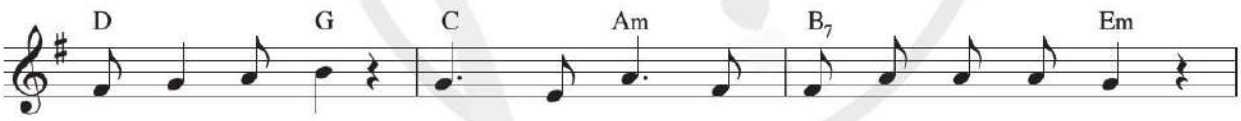

đều theo cơn gió. Mang tình yêu của thầy đến với chúng em.

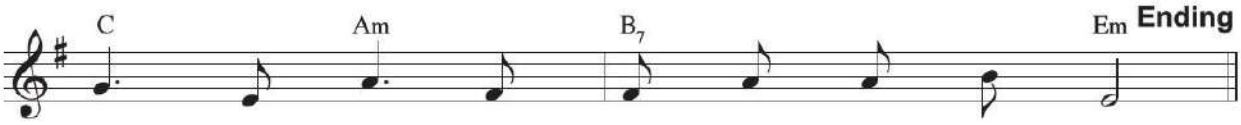

Để dựng xây quê hương tương lai sáng ngời.

BẢNG GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Âm kết bài	Nốt nhạc xuất hiện cuối cùng của ca khúc hoặc bản nhạc.	20
Chồng âm	Sự kết hợp đồng thời từ ba âm trở lên vang lên cùng một lúc.	10
Điệu tính	Là điệu thức được thể hiện trên một độ cao nhất định (âm chủ).	24
Hoá biểu (Dấu hoá cố định)	Một bộ kí hiệu dấu thăng hoặc dấu giáng được viết theo thứ tự, xuất hiện ngay sau khoá nhạc và trước số chỉ nhịp ở đầu một ca khúc hoặc bản nhạc,...	20
Sơ đồ hợp âm đệm	Các nhóm hợp âm được lựa chọn và sắp xếp theo những liên kết nhất định để đệm cho ca khúc hoặc bản nhạc.	29
Nhóm hợp âm	Một số hợp âm được liên kết với nhau trong một ý tưởng thể hiện nội dung âm nhạc nhất định.	8

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
Lời nói đầu	3
Hướng dẫn sử dụng sách	4
Chuyên đề 1: Hệ thống các hợp âm ba, hợp âm bảy của điệu thức	**5**
Bài 1: Hợp âm ba chính	5
Bài 2: Hợp âm ba phụ	10
Bài 3: Hợp âm bảy át	15
Chuyên đề 2: Phương pháp xác định giọng và đặt hợp âm đệm cho ca khúc và bản nhạc	**20**
Bài 1: Phương pháp xác định giọng cho ca khúc và bản nhạc	20
Bài 2: Phương pháp đặt hợp âm đệm cho ca khúc và bản nhạc	24
Bài 3: Thực hành trên đàn một số sơ đồ hợp âm đệm cho ca khúc và bản nhạc	29
Chuyên đề 3: Phương pháp xác định tiết điệu đệm	**39**
Bài 1: Giới thiệu tiết điệu đệm	39
Bài 2: Phương pháp xác định tiết điệu đệm	44
Bài 3: Thực hành phần đệm trên đàn phím điện tử	49
Bảng giải thích thuật ngữ	54

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC HUẾ
Địa chỉ: 07 Hà Nội, TP. Huế
Điện thoại: 0234 383 4486
Website: http://huph.hueuni.edu.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Giám đốc
TRẦN BÌNH TUYÊN

Chịu trách nhiệm nội dung:
Quyền Tổng biên tập
NGUYỄN CHÍ BẢO

Biên tập:
NGUYỄN QUỐC TRIỀU

Trình bày bìa:
TRẦN TIỂU LÂM – NGUYỄN TRIỀU DƯƠNG

Thiết kế sách và vẽ minh hoạ:
NGUYỄN TRIỀU DƯƠNG

Sửa bản in:
ROÃN THỊ THUỶ

Tổ chức bản thảo và chịu trách nhiệm bản quyền nội dung:
CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ XUẤT BẢN – THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM
Chủ tịch Hội đồng Quản trị: NGƯT NGÔ TRẦN ÁI
Tổng Giám đốc: VŨ BÁ KHÁNH
Địa chỉ: Tầng 5, toà nhà hỗn hợp AZ Lâm Viên, 107 đường Nguyễn Phong Sắc, P. Dịch Vọng Hậu, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội.

Trong sách có sử dụng một số hình ảnh trên Internet. Trân trọng cảm ơn các tác giả.

Mang cuộc sống vào bài học
Đưa bài học vào cuộc sống

Sách **Chuyên đề học tập Âm nhạc 10** được biên soạn theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Sách cung cấp cho học sinh những kiến thức và kĩ năng cơ bản về lĩnh vực hoà âm và phần đệm trong âm nhạc. Những nội dung về các loại hợp âm, điệu thức, giọng, tiết điệu sẽ giúp các em hình thành tư duy xây dựng phần đệm cho các tác phẩm, góp phần phát triển năng lực âm nhạc và định hướng nghề nghiệp trong tương lai.

Các nội dung được thiết kế mạch lạc, minh hoạ rõ ràng giúp học sinh phát huy tính tích cực và chủ động trong học tập. Kiến thức và kĩ năng được vận dụng vào thực tế giúp học sinh hào hứng và có thể tự đánh giá năng lực cũng như định hướng nghề nghiệp trong tương lai.

Cuốn sách được biên soạn bởi đội ngũ tác giả là những nhà giáo, nhà khoa học giàu kinh nghiệm, tâm huyết trong lĩnh vực giáo dục Âm nhạc.

SỬ DỤNG TEM CHỐNG GIẢ

1. Quét mã QR hoặc dùng trình duyệt web để truy cập website bộ sách Cánh Diều: www.hoc10.com

2. Vào mục Hướng dẫn (www.hoc10.com/huong-dan) để kiểm tra sách giả và xem hướng dẫn kích hoạt sử dụng học liệu điện tử.

IBSN 978-604-337-238-0

9 786043 372380

Giá: